

Indian Opinion

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 5—Vol. LVIII.

Friday, 5th February, 1960

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER
Price: FOUR PENCE

THEY LIE IN A COMMON GRAVE— WHITE AND BLACK

THE six European and 429 African miners lie in a common grave, 522 ft below the surface, perhaps never to be found and brought to the surface for reburial." Thus, in the words of a European correspondent, closed the tragedy of the Coalbrook disaster. And the words are significant for White South Africa: Death levels all—White and Black. Perhaps out of the tragedy White South Africa can learn a lesson.

FILM IN 10 LANGUAGES IN MEMORY OF BAPUJI

A COLOUR film in ten languages is being made in memory of Bapuji, the Father of the Nation and will, it is expected, be released shortly by Producer Chhantal Trivedi. It is entitled *Ram Lila* and has been inspired by the *Ramcharitmanas* of Sant Tulsidas. The formal invocation of blessings before work was begun on the film was done with the chanting of hymns from the Vedas.

Note: The *Ramcharitmanas* is the *Ramayana* in Hindi which is so dear to the hearts of millions and millions of Hindus across the face of India. The original epic was written in Sanskrit by Valmiki and is known as the *Valmiki Ramayana*.

In the sixteenth century the Hindi poet and religious devotee Tulsidas produced a Hindi version of the *Ramayana* but did not follow strictly Valmiki's work. There are great differences between the two. Valmiki's epic ends with the return of Rama and Sita to Ayodhya and the hero is cast as no more than a warrior chief. The *Ramcharitmanas* goes much further and the hero is Vishnu incarnate.

OIL EXPLORATION IN INDIA

NEW DELHI—About two thousand million rupees is expected to be allotted for oil exploration under the Third Five Year Plan as against a provision of three hundred million rupees under the Second Plan.

NO HIGH SCHOOL FOR 1,000 CHILDREN

ALTHOUGH two new high schools were built last year in Durban for Indian children—the result of community effort—it is believed that about a thousand children failed to get admission into the high schools during the week. At the time of going to press no official statement had been made but people closely associated with the education of Indian children feel that a thousand children in Durban unsuccessfully sought to get admission into the high schools.

The Natal Education Department, the same people feel, ought to have the exact figures since under the present system of admission every child writing the Standard Six Examination in Durban is asked to indicate the school of his choice should he pass. From this the NED compiles a merit list of pupils who have passed—names of all children who qualify to go to secondary schools appears on this list but not all can be admitted. The difference represents the number of children without secondary schooling facilities.

HIGH SCHOOL AT PHOENIX

AT a recent meeting of the Trustees of the Phoenix Settlement took a decision to build a high school on the Settlement. The Trustees feel that such a step is greatly necessary and are now planning to raise funds for the project. It is most likely that a hostel will be attached to the school for the convenience of students who come from great distances.

AFTER A 100 YEARS OF LIFE AND LABOUR IN NATAL

HONORARY PH.D FOR S.A. INDIAN

ONE of the three prominent South Africans on whom the University of Natal will confer an honorary degree in recognition of valuable contribution to South African life is a Natal-born Indian, Mr A A Lazarus, president of the Natal Indian Teachers' Society and principal of Sastri College.

Mr Lazarus was recommended for the degree of doctor of philosophy because of his outstanding contribution to Indian education and his distinguished academic achievements.

Other factors which governed

the decision to confer the honorary degree on an Indian were that 1960 is the centenary of the coming of the Indians to this country and that some distinguished university administrators from India would be present on the occasion.

Mr Lazarus comes of a well-known family. His father was an associate of Mahatma Gandhi in the days of the "Natal Strike" of 1913-14. The elder Mr Lazarus still lives in Danuhauser. Two of his other children are also teachers—Mr A N Lazarus being principal of the Umziato

Indian High School while Miss Gertrude Lazarus is teaching in Pietermaritzburg.

Mr A D Lazarus is 57 years old and was born in Danuhauser. He gained his BA Degree at Fort Hare in 1930 and became the first Indian graduate teacher. A year later he joined the staff at Sastri College and was senior master in classics and English to matriculation students for 19 years.

In 1937 he became the first Indian to be awarded a Carnegie Fellowship in race relations and

(Continued on page 37)

Indian Opinion

FRIDAY, 5TH FEBRUARY, 1960

The Centenary

ONE month of the memorable year, 1960, has passed by and nothing seems to have been done in the matter of the commemoration of the centenary of the coming of the Indians to this country. There has been in excess of words on whether the centenary of the arrival of the first Indian labourers should be celebrated or commemorated and opinion finally resolved itself into a decision to commemorate rather than celebrate. Now follows a state of moribundity and work remains at the stage of a resolution. A Trust has been announced but nothing more has been heard. If November should pass us by without any achievement it will not be surprising for a great deal of work is required if something tangible and enduring is to be done to mark the occasion.

There has been talk of books being produced on the occasion. Some people, it is understood are engaged on some type of "who's who" publication while the Centenary Committee is committed to the production, with the co-operation of the Natal Indian Teachers Society of one work with historical bearings and one of an educational nature. Of these two nothing much has been heard in recent months.

Writing is by no means an easy task and if the Centenary Committee and the Natal Indian Teachers' Society believe that writing, especially that of history, can be ordered as one orders a meal in a restaurant they are vastly mistaken. The Indian in this country has, as yet, not developed any kind of literature. There are no writers either factual or imaginative. The English language in the hands of most is stilted and artificial. This is a remarkable phenomenon in view of the fact that Indians who can speak the language most competently are legion. Yet when it comes to writing, they are, to mix the metaphor, tongue tied.

The community will welcome a considered statement from the Centenary Committee and the Natal Indian Teachers' Society on their historical projects as time is running short.

High School At Phoenix

THE decision of the Trustees of the Phoenix Settlement to embark on a project to build a high school on the settlement is to be welcomed. There is an excellent primary school on the settlement doing excellent work among a community that is saddled with poverty. There cannot be enough schools for the Indian community and a high school at Phoenix has many interesting possibilities. Should the Trustees plan a boarding school it will be yet another milestone in the progress recorded by the Indian people of this country. A high school at Phoenix deserves the support of all those who revere the memory of Bapuji and are interested in the educational welfare of the Indian community as a whole.

* The Ethics Of * Passive Resistance

(PRIZE WINNING ESSAY—1908)

(THIRD INSTALMENT)

By M. S. MAURICE

EDITOR'S NOTE: In January 1908 when the Indians in the Transvaal were employing "passive resistance" against the law which required every Indian in the Colony to register and carry a permit authorising him to reside in the Transvaal the *Indian Opinion* organised an essay on "The Ethics of Passive Resistance." It must be remembered that the deliberate defiance of unacceptable laws was being used for the first time as a political weapon under the direction of Gandhiji. Four essays were received and judged by Rev. J. J. Doke, Minister of the Central Baptist Church. The first prize was awarded to M. S. Maurice, "Bon Espoir," Molteno Road, Claremont, Cape Town. "Mr Maurice," said the notice announcing the award "is an Indian gentleman." We reproduce below the third instalment of the essay. The second instalment appeared in our last week's issue.

PASSIVE RESISTANCE is indeed an extreme course with an honest man; he is generally driven to that course by the stress of physical power, and hence his action is not unjustifiable on moral grounds. If passive resistance on the part of a minority in a state becomes an imperative necessity, then the majority cannot continue strong for long, it is bound to weaken and become effete as to its action in the matter of enforcing its power or its authority against that minority. And passive resistance of subjects, who are not even legal units of a lawful or legally-constituted Government, has all the more reason for its action, in a given case, since such a Government cannot justly impose burdens or restrictions on units which had no voice in its creation. Such imposition of burdens on one particular section of a community would be tyrannical, and must ultimately tend to endanger the political fabric of that community. The very *raison d'être* of the Government would, in these circumstances, become open to question.

There is so much force in what Thoreau has written on the ethics of passive resistance that I make no apology for introducing here some of the relevant passages bearing on the subject of civil disobedience. "Unjust laws exist: shall we be content to obey them, or shall we endeavour to amend them, and obey them until we have succeeded, or shall we transgress them at once? Men generally under such a government as this, (United States) think that they ought to wait until they have persuaded the majority to alter them. They think that if they should resist, the remedy would be worse than the evil. But it is the fault of the government itself

that the remedy is worse than the evil. It makes it worse. Why is it not more apt to anticipate and provide for reform? Why does it not cherish its wise minority? Why does it cry and resist before it is hurt? Why does it not encourage its citizens to be on the alert to point out its faults, and do better than it would have them?"

"Action from principle, the perception and performance of right, changes things and relations; it is essentially revolutionary, and does not consist wholly with anything which was, It not only divides states and churches, it divides families: ay, it divides the individual, separating the diabolical in him from the divine."

Speaking of the inconsistent side of the aggregate intelligence placed in authority and power, he says, "After all, the practical reason why, when the power is once in the hands of the people, a majority are permitted, and for a long period continue, to rule, is not because they are most likely to be in the right, nor because this seems fairest to the minority, but because they are physically the strongest. But a Government in which the majority rule, in all cases cannot be based on justice, even as far as men understand it."

Again: "I think that it is enough if they have God on their side without waiting for that other one. Moreover, any man more right than his neighbours constitutes a majority of one already. Under a government which imprisons any unjustly the true place for a just man is also prison."

Modern conditions have altered the whole face of State administration. The voting system under

(Continued on page 42)

HIGH SCHOOL SHORTAGE REMEDY

More Room Being Provided?

AS we go to Press we understand that the Natal Education Department is making special arrangements to house as many as possible of those students who failed to get admission into the high schools on Tuesday

There has been a great deal of unfavourable comment about the manner in which children were admitted into the high schools. Some children enjoyed the good fortune of benefitting both from the merit list and from belonging to the correct section of the community in the case of the two aided high schools

Indians generally have been upset by this new feature in Indian life but it seems that nothing can be done about it and the only reaction will be greater fragmentation of the community on religious and linguistic lines.

With regard to the extra accommodation being provided, the *Indian Opinion* believes that the NED is trying to find room for as many as possible in the government high schools. All available space will be harnessed and maximum use will be made of every square foot.

Those children who were not able to get admission on Tuesday have, it is understood, been told to present themselves at certain government schools this Friday morning (February 5)

Honorary Ph.D For S.A. Indian

(Continued from front page) education.

He returned from Yale University in 1938 with an M.A. and continued on the staff at Sabiri College until 1949, when he was appointed principal of the Greyville Government Primary School

In 1951 he received the Queen's Coronation Medal.

Mr Lazarus is an executive member of the Institute of Race Relations, being vice chairman of the Natal coastal region branch.

Travels

He has served the Natal Indian Teachers' Society for nearly 30 years and has been its president for the past 10 years

Mr. Lazarus, who has travelled extensively in North America, Britain, Europe, Africa and India, was instrumental in starting the Natal Indian Schools' Building Trust

N. E. D. TAKES HISTORIC STEP

"HISTORIC" is about the only adjective that can be used to describe the decision of the Natal Education Department to appoint Indian women on the staff of the Durban Indian Girl's High School.

When the new school year began on Monday two Indian women, Miss R Baboolal and Miss M Naidoo reported for duty at the Indian Girls' High, hitherto the preserve of European women,

Some years ago when Indian women first qualified for secondary work, they were drafted to Clairwood High, a co-educational institution with an Indian staff. There was a request that Indian women should be appointed at the Girl's High but none were and there was a suspicion that some of the European staff were not particularly comfortable at the prospect of sharing the staff-room with Indian colleagues and so the years rolled by without Indian women going to the Girl's High

EXPECTED ON APRIL 1ST

NEW STATE OF BOMBAY

BOMBAY—Mr. S K Paul, Union Minister for Food and Agriculture, said that the new State of Bombay which was expected to come into existence on April 1, 1960, would maintain its cosmopolitan character

He said that Prime Minister Nehru who loved this city was greatly interested in its development. He expressed the hope that the Government of the new State would do its best to maintain the cosmopolitan character of this city. He also hoped that the new State would be named as the "State of Bombay"

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.
Contact No 12 Barclays Arcade
38 Market Street
Cor Diagonal & Market Sts
Johannesburg Phone 33-1654

"ECONOMIC CONTENT TO INDEPENDENCE"

INDIA MAKES RAPID INDUSTRIAL STRIDES

(By A Special Correspondent)

AS part of its plan to bring to the notice of East Africa the rapid industrial strides which it has made, India recently organised an "India Makes Its Exhibition" at Kampala, Dar-es-Salaam and Mombasa. The highlights at these exhibitions were India's cotton, silk, rayon, woollen textiles, light engineering products such as fans, sewing machines, diesel pumps and engines, cutting and machine tools; plastic ware, surgical instruments, steel furniture and scientific instruments

WELCOMING the guests to the Kampala exhibition, the Indian Commissioner, Mr I J Babadur Singh, said: Over the past 12 years our efforts in India have been directed at giving a social and economic content to our independence. As part of our efforts in the economic field we are striving to stimulate and promote our foreign trade

"This exhibition is part of that process. What we have brought here is some indication of the rapid industrial strides which have taken place in our country over the last few years"

The exhibition evoked tremendous interest. At Mombasa 150 genuine trade inquiries had resulted from the exhibition. A number of orders had been received in Dar-es-Salaam. Orders were also placed for many of the products of India's new industries, developed during the last ten years

Commenting on this, Mr. Brij Bhushan, the Deputy Director of the Exhibition Directorate, Ministry of Commerce and Industry (India) said that it was remarkable that 70 per cent of the orders related to non-traditional Indian imports into East Africa like the textile machinery and power looms, sewing machines, centrifugal, vertical and horizontal diesel pumps for irrigation purposes, stainless steelware, superior varieties of cotton textiles, cosmetics and other consumer goods. He also stated that orders worth about three millions of jute manufactures had

also been booked which constituted the traditional imports into East Africa

"LITTLE SWEDEN IN MIDST OF GREAT INDIA"

NEW DELHI.—Swedish Embassy's new building at Chanakya-puri—the latest addition to New Delhi's fast developing diplomatic colony—was opened here by Mr. H Kling, a Minister in the Swedish Cabinet recently. Prime Minister Nehru was the chief guest at the function held to mark the inauguration of the buildings.

Mrs Alva Myrdal, the Swedish Ambassador, welcoming a large gathering of members of the diplomatic corps and high officials of the Government said that the new buildings symbolised a "little Sweden in the midst of the great country of India". The Ambassador said that Sweden had great admiration for Prime Minister Nehru, and his "wise statesmanship"

Prime Minister Nehru was shown round the chain of buildings built over a ten acre plot by Mr Larson, head of Stockholm's Royal Board of Building and Town Planning and by the Swedish architects who designed buildings

After going round the buildings, the Prime Minister told a Swedish woman journalist that the buildings were very "attractive, distinctive and unpretentious"

Invest your surplus MONEY IN PROPERTY OR first MORTGAGE BOND in Southern Rhodesia now. Restriction on transfer or money relaxed!

For PARTICULARS write to,

Prag R. Vaghmaria

(F.B.I. — London)

44d, 13th Avenue

Telephone No. 60990, — BULAWAYO.

Reliable and honest service assured.

RAJENDRA PRASAD REFERS TO CHINESE AGGRESSION

BELIEF IN "PEACEFUL CO-EXISTENCE STRAINED"

"Indian Opinion" India Service

NEW DELHI—While India had since the realisation of her independence cherished friendly feelings for all people, abjured violence and had worked for the maintenance of world peace by means of the policy known as "peaceful co-existence something had happened which" threatens to strain our belief in those principles," declared Dr Rajendra Prasad in a broadcast to the nation on the occasion of the tenth anniversary of the Republic of India. He went on "One of our neighbours with whom our relations have throughout been friendly and who has been with us in propounding the theory of 'Pancha Sheela, has thought fit to encroach on our frontiers and occupy fringes on the border areas falling within Indian territory. In the face of provocation and rising popular resentment we have continued to rely on negotiations and settle whatever dispute there be in a peaceful and friendly manner.

"OUR anxiety, however, to remain friendly and avoid resort to force has not so far evoked the desired appreciation from the other side. While hoping for the best we have to be vigilant and united. Though our faith in peace and peaceful co-existence remains unshaken as ever, we cannot afford to ignore the fact eternal vigilance is the price a nation pays for its freedom.

"Since we became free and took charge of the affairs of the State we have remained mainly occupied with setting our house in order, that is to say, with dealing mostly with our internal problems though, as is well-known, we have throughout been following a foreign policy which we have thought to be the best for India.

"Respecting other nation's independence, cherishing friendly for all people, firm belief in every country's freedom to live in a manner considered best by it, to abjure violence and aggression and to work for the maintenance of world peace—these are some of the important elements in our foreign policy. This policy which came to be known as that of 'peaceful co-existence,' has been subscribed to by a good many other nations of the world.

Steel Foundry For Railways

("Indian Opinion" Service)

New Delhi—A steel foundry is expected to be set up shortly at Chittaranjan in collaboration with a British firm. This will be the third foundry to be set up at Chittaranjan, the other two being pig iron and brass foundries. The site for the new foundry has been selected and work on the project is expected to begin soon.

The foundry which will have an initial production capacity of seven thousand tons annually, is being set up to meet railway requirements of the country.

Spare No Effort

"Side by side with meeting the requirements of defence necessitated by recent events, we are determined to spare no effort in implementing our big nation-building projects. Some of these projects have already been completed, or are nearing completion; Work on others is proceeding according to schedule.

"During this year we had the Ganga Bridge opened to traffic linking North Bihar and Assam with South Bihar and West Bengal. Encouraged by this remarkable feat of engineering, we now propose to span the mighty Brahmaputra near Gauhati and our Prime Minister has laid the foundation of the new bridge only this month.

"Work on Bhakra Nangal,

Nagarjungkond, Chambal, Neivel and Kandah Hydro-Electric projects continues to progress. Three major steel plants at Rourkela Bhilai and Durgapur have begun functioning in part, this year. These are expected to supply more than our present requirements of steel.

"At one time during the year the food situation threatened to worsen, but the price level was soon brought down as a result of efforts to ease the supply situation and the opening of foodgrain shops throughout the country. The situation since then has shown signs of improvement and there is reason to believe that this trend will receive further support from the present reassuring crop position and foreign imports to build up adequate reserves.

Nehru Urges Courtesy To Tourists

NEW DELHI.—In a message appealing to the people of India to extend every courtesy to tourists coming to India the Prime Minister, Mr. Nehru, said here: More than a hundred thousand foreigners come to India every year now not only as tourists, but also as businessmen, scholars and delegates to conferences. We must welcome these friendly visitors from abroad not only from economic reasons, for tourism brings foreign exchange, but even more so because this leads to greater understanding and mutual appreciation.

There is nothing that the world needs today more than this mutual understanding.

Our people are by tradition and habit kind and courteous to foreign visitors. They will continue to welcome them. But I would particularly like to impress upon officials and others connected with the Departments of Government in the States and at

the Centre to give unfailing courtesy and consideration to visitors.

I understand that certain steps have already been taken by Government departments to relax frontier formalities and to minimise in other ways inconvenience and delays to tourists visiting our country. I welcome these steps. But what I am more concerned with is not so much, the formal step as the imaginative approach to this problem. Government officials, especially those concerned with customs and the like, have sometimes to deal with difficult problems and develop a hard exterior. They must realise that while necessary rules and regulations have to be enforced, this must be done with every courtesy and friendly behaviour. The visitor from abroad has to be welcomed as a guest and a friend so that he returns to his own country and carries back with him happy memories of his visit to India.

East Africans Look To India For Education

NAIROBI—The Scholarship Secretary in H H Kabaka's Government, Mr E K Sempebwa, recently visited India on an educational mission, lasting for four weeks.

He toured universities, colleges and institutions to obtain first-hand information concerning courses, conditions of admission and the type of qualifications which could be obtained at the completion of courses in the institutions.

Mr. Sempebwa also met Buganda scholars in India and discussed with them their welfare and tried to assist them in solving the problems not easily done by correspondence.

According to the "Uganda Argus," Mr Sempebwa is reported to have stated that from the information he will obtain, the Kabaka's Government will be able to decide which courses could be taken in India. He said his trip to India was also for economic reasons as, with the limited funds available with the Kabaka's Government, it was important to take advantage of courses in India which might probably cost three times as much in Britain.

Of the 63 Uganda students at present in India, there are about 15 of them from Buganda.

India To Train Science Men

('Indian Opinion' Service)

NEW DELHI—Dr. W J Ellis, retiring Director of the South Asia Science Co-operation office of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organisation said in New Delhi that facilities for the training of ten thousand scientific and technical personnel would be available in India by the end of 1962.

Dr. Ellis added that the training institute now being constructed at Powai (Bombay) would be one of the biggest projects of the UNESCO.

Addressing the Lions Club of Delhi, Dr. Ellis said that three more training institutes under the auspices of the UNESCO were also expected to be set up at Madras, Kanpur and Delhi. The institute at Delhi would be established with the help of the United Kingdom.

FORMER MORTAL FOES MEET AT MRA CONFERENCE

MEN who once planned to overthrow the South African Government by force, men who were once associated with sabotaging South Africa's war effort, Black and White nationalists and Coloured and Indian leaders who once were mortal foes met round a Moral Re-Armament conference table near Johannesburg recently. There was an assembly of 500 delegates of all races from all parts of Southern Africa. Among these were Derek Gill, a South African newspaper editor who, in his own words "used to dip my pen in vitriol"; Count Petersen, former Secretary-General of the ANC Youth League; Johann van Rensburg, son of the leader of the Ossewa Brandwag; Dr. William Nkomo, first President of the ANC Youth League, and Mr. P. O. Vundla.

THE Hon. C. J. Classen, Justice of the Supreme Court, presented to the assembly a message of congratulations which was sent to Prime Minister Abidjo of Kamerun. "The MRA Assembly in Johannesburg representing all races unitedly and warmly congratulates Kamerun on its independence. We pledge ourselves to abandon our sectional and selfish ways and to fight with you to put right what is wrong everywhere and to outmatch every force that is undermining true freedom, so that Africa morally revived will be a pattern of unity for the world."

"I have written over 5,000 editorials, I used to dip my pen in vitriol. Today I pledge my pen and my typewriter to God and to MRA for remaking the world," said Mr. Derek Gill, a leading South African newspaper editor.

Two revolutionary youth leaders spoke. One was Count Petersen, former Secretary General of the African National Congress Youth League. The other was Johann van Rensburg, son of the leader of the militant Nationalist movement, "Ossewa Brandwag", which opposed South Africa's war effort.

Petersen said: "As a member of the African Shadow Cabinet I thought the place to get my revolutionary training was Russia and Czechoslovakia, but I find the greatest revolution of all time right here."

Shadow Cabinet

"I hated the white man and had lost confidence in democracy which I called a white man's word," he said. "Here I have learnt to unite with former enemies to build a new world. The strongest weapons Communism used with me were women and drink. I had to change, break with my compromises and put things right. Today I stand pledged to live this ideology and give it to the

people of Africa and the world."

There was a sensation when Johann van Rensburg was introduced. He said, "I want humbly to ask the pardon of the Africans for the hatred I have caused; the English-speaking people for deliberately keeping bitterness alive; lastly, the Coloured community for my way of life. I want here publicly to commit my life totally to the ideology of Moral Re-Armament."

Two sheep farmers from the Karoo, heart of South Africa's great wool-growing industry, apologised to their farm employees for the way they had treated them. One, Mr. Roelie Roux, said he had acted like a terrorist in his farm. "I can now look African friends in the eye," he said. "I cannot ask them to forget, but hope through my changed life I can remove the hurt caused."

"We must choose to listen to the voice of God or follow the voice of materialism and division, handing over the 220 million people of this continent to Communism and destruction," declared Dr. William Nkomo, first President of the militant African National Congress Youth League. "We must be courageous enough to see that and take a stand. I was afraid of having my throat cut, of being ostracized or of becoming a political corpse. But men like men betray their nation—men who know the truth and see the path, but who won't take it out of fear of their brothers, their wives, their friends or their race. We must stand shoulder to shoulder above race and colour, so that we can give the answer to the world."

Today many African leaders are being banned from their areas for political activities. An African lawyer in the Transvaal described how the ban on the leaders of his area had been removed. He was their legal representative and a bitter

enemy of the white administrative official. After seeing the film "Freedom", he wrote a letter to the white official removing all bitterness in their relationship.

The official travelled 300 miles to see the lawyer and they ironed out all differences. Thus the ban was lifted.

Banned Book

Mrs. Agnes Hofmeyr, whose father, Mr. A. G. Leahy, was buried alive as a ritual sacrifice of Mau Mau in Kenya, spoke alongside Mrs. Vundla, sister-in-law of Mr. P. O. Vundla. Mrs. Vundla said, "I had a book entitled 'Under the Shadow of Mau Mau' I treasured the book although it was banned. I would lock myself up in my room to read it. The massacres it described thrilled me. Ever since I came to this conference I saw how bitter I was. I humbly apologised to my friend Agnes today."

During the final session of the conference, Mrs. Vundla rose and handed the book on Mau Mau to Mrs. Hofmeyr. Together they pledged their lives to answer every division in Africa.

Said P. O. Vundla, great African revolutionary who was a leader of the biggest mine-workers strike, "This conference will be turning point for Africa."

MODERN RADIO AID FOR INDIAN SHIPS

(Indian Opinion Service)

NEW DELHI.—A new system of radio navigation is being introduced on the Eastern and Western coasts of India to provide better navigational aids to ships. The system is said to be most modern and is being introduced in Asia on a fully operational basis for the first time.

Under the system, chains of four stations each are being set up on the Eastern and Western coasts. These are expected to be ready by the end of this year and would cost about ten million rupees. On the Eastern coast there will be one master station at Balasore in Orissa, with three other stations—two in West Bengal and one in Orissa. On the Western coast, the master station will be located at Savarkuodla (Bombay) and three other stations, all in Bombay State. Master stations will have towers 550 high and others 350 feet high.

These stations would be transmitting messages continuously. The main advantage of the new system is that it would not be much affected by the monsoonish weather that prevails in these areas. With the help of a small receiver on board the ship, its Captain would be able to find out its position at sea, without any visual aid. The stations would provide a sort of radio cover upto a distance of 300 to 400 miles into sea.

Phone 855 6786

P. O. Box 1549

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

Cable & Tel Add HARGVAN

Phone 29368

P. Hargovan & Co. (Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12 6 each F.O.R. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " " " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

SCIENCE APPLIED TO FARMING

Radioisotopes Help Agriculture In India

(BY ALFRED J. EDWIN)

AN international training course in the use of radioisotopes in agricultural research now being held in New Delhi (20th January to 17th February) under the joint auspices of the Indian Ministry of Food and Agriculture, the International Atomic Energy Agency and the Unesco South Asia Science Co-operation Office, highlights recent progress made in this specialist field by scientists and research workers in India and other South Asian countries.

As a pioneer in atomic energy research in Asia—and as a great agricultural country—India has been giving special attention to this subject for several years, and the application of nuclear aids to agriculture is being studied in detail at the Agricultural Research Institute in New Delhi.

A SPECIAL laboratory, called the Radiotracer Laboratory, started functioning at the Institute in 1955 and since then a number of soil and fertilizer problems have been investigated and significant advances made in the sphere of plant breeding.

Radioisotopes are essentially by-products of work in atomic energy. Their research value is due, primarily, to the fact that they can be traced easily by their radioactivity. They give off radioactive "sparks" which can be detected with the help of special equipment, as they move through a plant, for instance, or through the body of an animal in the same way their progress can be followed in chemical, biological or industrial processes.

Radioactive Detectives

An interesting application of this "tracer" technique—the tracing of radioactive isotopes of several elements—has been the basis of experiments undertaken at the Indian Agricultural Research Institute, on the use of fertilizers for paddy crops.

The Institute's scientists have proved that the maximum uptake of phosphorus occurs when phosphate fertilizers are applied to paddy plants at ground level. It was also revealed that there was very little movement of phosphorus in soils, the usual range being from 1/8 inch to 1/2 inch.

These experiments have a special significance for India and the South Asia region generally. The economy of this part of the world has always been closely linked with the production and export of rice, and the second World War demonstrated in no uncertain manner that the lives of millions of people in this vast area were literally dependent on this important cereal. In fact, production of this foodstuff can affect the lives of half the peoples of the world.

Another important aspect of the paddy experiments is in relation to the role of fertilizers as a direct means of raising agricultural production. The research should help agriculturists who make the most effective—and the most economic—use of the available fertilizer resources for paddy cultivation, which in India alone covers some 80 million acres.

Besides this work with tracers, Indian agricultural scientists are employing atomic aids to induce plants to change their habits and properties. At Trombay India's Harwell—the effect of radiation on biological cells has been applied, for example, to explore the possibility of inducing early flowering of paddy.

Red Tomatoes Redder

At the Agricultural Institute in New Delhi, favourable mutations—that is, variations from the normal which produce higher-yielding or more disease-resistant species—have been induced in wheat and some other plants. In nature, mutations occur very rarely and only a small proportion of them are useful. Hence the importance of the experiments which have caused awless types of wheat to grow a beard (awn) and turned the red tomato redder still.

This atomic wizardry is closely related, of course, to the economics of farming and market gardening. The Institute first developed a type of wheat resistant to black, brown and yellow rusts. But it had no awns. Indian farmers prefer the awned varieties in the belief that the "beards" prevent—or at least reduce—damage to the grain by birds. Radioactive phosphorus and sulphur came to the rescue of the scientists, producing awns by a series of quick mutations which normally would have taken many years.

The object in making red tomatoes redder still was to

enhance their appearance and hence, their market value. In cotton, the aim has been to develop a type which will yield a better crop than the normal variety. The seeds, seedlings and flowers of tobacco, potato, and a number of ornamental plants have been treated with radioisotopes in the course of other experiments.

This work, however, is only a prelude to solving the complex problems and difficulties which face the plant breeder and the soil scientist. To extend the scope of the mutation research programme, the Indian Institute has set up a three-acre "Gamma Garden." It is a field in the centre of which there is a powerful radioactive cobalt source which can irradiate the plants grown around it. (Radioactive cobalt, or cobalt-60, is one of the most powerful radioisotopes.)

Also under investigation is the sterilizing effect of radiation as applied to food preservation and storage and as a means of controlling insect pests.

Local Isotopes

In the earlier stages of its atomic programme, the Indian Institute was entirely dependent on supplies of radioisotopes

from the United States and the United Kingdom. But for some time now Trombay has been making available radioisotopes to research institutions throughout the country. Early in 1959 it was announced that with a view to encouraging greater use of atomic aids in agriculture and the manufacture of food products, the Indian Department of Atomic Energy would supply radioisotopes to scientists in universities and other institutions.

It is also estimated that India will soon become one of the world's largest producers of radioisotopes. This development augurs well not only for India's own research programme, but for other countries of South Asia which have been offered the benefit of Indian experience and know-how in this important field. (UNESCO).

HAWKERS AND TRADERS

Gen's wrist watches, 17/6 with 15 jewels 22/6, 17 jewels, water proof, shockproof 32/6, 21 jewels, waterproof, shockproof, 37/6, 25 jewels, waterproof, shockproof, 41/6, Ladies wrist watches 39/6 25 jewels 49/6 A. I. Agencies, P.O. Box 3980, Cape Town.

No Catalogues

Books of all sorts, Indian, Ancient, Historical

JUST ARRIVED

Caravan	2/-
Indian Annual	7/6
Illustrated Weekly	2/-
How the Great Religions Began	3/6
Gandhi: His Life and Message for the World	3/6
The Religions of Man	5/6
Indians of America	5/6
The History of the World in 240 pages	5/6
Live without fear	3/6
The Way to Popularity and Personal Power	2/9
The Negro in American Culture	5/6
God's Wonderful World, a Song Book	5/6
Mohammedanism	5/6
Good Stories, Riddles and Jokes	4/9
Toasts and Speeches	4/9
Everybody's Letter Writer	4/9
How to Win Friends and Influence People	3/6

Obtainable from:

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 20707. (Est. 1932) P.O. Box 2524.
85 VICTORIA STREET, DURBAN.

RACE RELATIONS IN SOUTHERN USA

BY ANNE BRADEN

(Editor, *The Southern Patriot*, Author, "The Wall Between")

RECENTLY I talked with a young white newspaper editor in a small town in Mississippi.

He is a decent sort of person, eaten inwardly by the guilt that plagues all decent white Mississippians who must daily face the contrast between the world of which they are part and the ideals of the religious teachings they profess and of the democratic heritage they claim. Of all the states in the Southern U.S.A., Mississippi is perhaps the most tightly segregated, resisting longest the winds of change sweeping the South.

I MENTIONED to the editor the need to establish better lines of communication between the races in the South, the need for white people to listen to and understand the aspirations of the Negro people.

"You are right," he agreed. "It's a terrible thing the way the communications have broken down. We need to get together and talk. But it's hard..."

He sat silent for a moment, looking out of his office window. Outside was a typical small street scene in a typical small Southern town: groups of whites and groups of Negroes walking along, so close physically that they often touched each other's arms but each so ignorant of the other's heart and mind that they might as well have been on opposite sides of the world.

Have Changed

"You see," he went on, "times have changed. It used to be we could talk, the white and coloured. You take " and he mentioned a recognised Negro leader in that part of Mississippi.

"Why, I've known him since he was in high school. Always liked him. But it used to be when you talked to him, you were just talking to him. Now, when you talk to him, you are talking to the whole NAAOP from New York on down... It makes a big difference."

The reference to the NAAOP, of course, was to the National Association for the Advancement of Coloured People, which is leading the struggle of American Negroes for full rights and equality. It has won precedent-shattering victories in the courts, striking down the legal basis for segregation in case after case. To the Negroes it has become a powerful symbol of hope and freedom, the whites, clinging to the old ways, a symbol that is hated and feared.

New Strength

So far as the editor could see, this changed and disturbing state of affairs had come about simply because the Negro now

had behind him a powerful organisation, the NAAOP. But this is only part of the story. The new strength of the NAAOP is far more an effect than a cause. The cause lies in the intermingling of several factors: a new determination among Southern Negroes themselves, impinging forces of world and national opinion, and changing economic patterns that are revolutionising the South.

But the upshot of it all is that when the Southern white man looks today at the Negroes around him, he sees men, women and children who can no longer be relegated to a place of inferiority. Southern Negroes have made up their minds that they will no longer accept less than first-class citizenship; they will no longer take crumbs; they will no longer beg; they ask and demand what they are convinced is rightly theirs as human beings and as citizens of the United States. They make their demands with an amazing lack of bitterness, without violence, and with reasonableness. But they are firm and they are determined. They see themselves as equals to any man, and so the white man must see them that way too.

Jarring Experience

It is a jarring experience for the average white. For the central fact of Southern race relations in the past has been the pattern of paternalism.

Here is the crux of the revolution going on in the South—the revolution my Mississippi editor felt creeping in upon his once-ordered and peaceful world. We hear much talk in the U.S.A. today about how race relations have become worse in the South since the momentous Supreme Court decision of May 17th, 1954, declaring segregated schools illegal. This comment is often made by well-meaning people who see only the tension that followed the decision and not the underlying cause of it. The best answer and explanation I've heard from a Southern

white man, who said: "Yes, race relations have gone worse in the South since 1954—if you think paternalism is better than democracy."

Professional white Southerners, defenders of the old ways, go to great lengths to insist that white South from the days of slavery to the present was never cruel to its Negro population. This is not entirely true, because wherever society separates and places one group of people in a lower status there are repeated instances of some members of the group becoming victims of both physical and psychological cruelty. But it is undoubtedly a fact that many a white Southerner has lived out his life without being consciously cruel to Negro. Not "cruel" as the word is usually understood. The cruelty that every white Southerner, inflicted, and in a way perhaps the greatest cruelty of all, was the cruelty of paternalism. This was the pattern of Southern life. It debilitated the white Southerner perhaps more than it hurt the Negroes. For it led even the kindest of them to treat another group of human beings at worst as pet dogs and at best as children.

Destructive Pattern

This is the destructive pattern from which the present crisis in the South is forcing the white

man to break loose. The process involves not only a revolution in his social patterns and his way of living. It involves a deep uprooting of his ways of thinking and feeling. The revolution in the South is inner as well as outer.

It is obvious that such a change cannot take place without pain and turmoil. Occasionally this turmoil breaks into open conflict, as we saw in Little Rock. In its less flamboyant form, it is transpiring daily in the inner struggle of thousands of white men and women in every city and crossroads in the U.S.A. Some of its manifestations are not pretty and some are temporarily destructive. But anyone who has talked much with white Southerners in this grappling and groping cannot fail to come to the conclusion that in the long range the present turmoil will be seen as growing pains. The Southern Negro is doing more than forcing open doors to his own rights; he is forcing the Southern white man to take an honest look at himself and his relations with his fellowman. And I believe that out of the turmoil will come freedom not only for the Negro but for the Southern white people, who in segregating the Negro built prisons around themselves.

B-I Sailings Between East African Ports Karachi And Bombay

S. S. Karanja due 29th February. Sails 5th March.

PASSAGE FARE TO KARACHI OR BOMBAY

First Class	single	without food	£92-0-0
Second "	"	"	£60-15-0
Third "	"	"	£31-10-0
Ordinary			Special
Non-Vegetarian	£5-5-0		£10-18-0
Vegetarian	£4-17-0		£10-10-0

For further particulars apply to—

Shaik Hamed & Sons
(Pty.) Ltd.

390 Pine Street, — Durban.
Telephone 20422, Tel. Add. "KARAJAT."

fifty years ago... February 1910

CAMBRIDGE MAN GAOLED: POLLUTED STREAM: RESISTANCE IN GAOL: MORE ARRESTS

FROM the Indian Opinion, February 5, 1910.

"So Messrs Royeppen, David Andrew and Samuel Joseph, have at last been imprisoned. It will be for them a unique experience. Mr. Royeppen will be able, in the serene atmosphere at Diepkloof, to compare his English experiences and his Transvaal experiences. He will now understand the true dignity of British citizenship. He will find that British subjects can be made by others but that British citizens are self-made. He will, on further reflection, find that the way to British citizenship lies not through literary or legal degrees but through great personal sufferings. He will discover, too, that British citizenship is an ideal that has to be reached in defiance of ordinary notions of loyalty and of laws which are repugnant to conscience. Mr. Royeppen and his friends will further find that the way to serve their countrymen is also through mute suffering. And what will the Transvaal Government find from their hideous proceedings? They will find, if they have any time for reflection, that they have imprisoned cultured Indians, born in South Africa, to whom South Africa is their only home; that in imprisoning a Cambridge graduate, a schoolmaster and a clerk, they have still further demonstrated to the Asiatics that, for the latter, the only place of honour in the Transvaal is the Diepkloof gaol, and that they have by their action strengthened the Passive Resistance struggle.

FROM the Indian Opinion, February 5, 1910

His Highness the Aga Khan who presided at the annual session of the All-India Moslem League, held at Delhi, has been speaking in strong terms of the treatment of the Indians in South Africa. His Highness has truly described the state as the Indian martyrdom in South Africa. He has declared that, if all other remedies fail, the Imperial Government should be

asked to stop indentured emigration from India to Natal. We are inclined to go further than His Highness and to say that it is the duty of the Imperial and the Indian Governments to stop such emigration in any case. Indeed it is the duty of the Natal Government and failing that, of the people of South Africa to wash their hands clean of this slavery-tainted labour. The importation is being kept up not for the people of Natal in general but for the sake of a few monied men. If this polluted stream were stopped, we doubt not that the Indian question would largely solve itself. Meanwhile we welcome the strong expression of opinion and sympathy from the All-India Moslem League, whose importance not even General Smuts can safely ignore.

THE Indian Opinion of the same issue reports

Mr. Abdul Gafur Fajandar, Mr. Mohan Ghelani and Mr. Manilal Gandhi were discharged on Friday, the 28th ultimo. They are all looking well. Mr. Manilal offered passive resistance in the gaol and had to undergo solitary confinement for one night. He and his comrade were put in the same cell with some of the worst Chinese criminals. These latter drank water from the same bucket like animals from a pool. This was disagreeable. Young Gandhi complained to the Deputy-Governor who considered the complaint to be frivolous and put him in a solitary cell. Nothing daunted, this passive resister complained to the Governor, who thought the complaint to be reasonable, ordered a separate bucket and a tumbler for the use of Indian prisoners and cancelled the order for solitary confinement.

Messrs Solomon Ernest, the son of Mr. David Ernest, who appeared last year for the Cape Matriculation and who is South African-born, Alfred Andrew Moothoo and Moses Thompson have just been arrested (in the Transvaal). They are all certificated residents but they will go to gaol. It is remarkable that only the brave Tamil Indians receive this marked attention from the authorities.

INDO-PAKISTAN AGREEMENT

NEW DELHI.—Agreement on the Western border between India and Pakistan was signed in New Delhi recently.

On behalf of Pakistan, Mr. J. G. Kharas, Joint Secretary of the Pakistan Foreign Office signed the agreement. Mr. M. J. Desai, Commonwealth Secretary, signed for India.

Mr. Kharas said: "We are extremely happy to have signed this agreement which is of considerable importance to both our countries."

Mr. M. J. Desai stated: "This is the second occasion when accord of this type on the border questions is being signed between us and Pakistan. We are both very happy that our labours have been rewarded. The agreement that we have signed will improve further the friendly relations between our two countries."

THE ETHICS OF PASSIVE RESISTANCE

(Continued from page 36)

a party government often, however, places an illiberal group of men in place and power. To meet conditions of this kind Thoreau exhorts all honest men in this wise: "Cast your whole vote, not a strip of paper merely; but your whole influence. A minority is powerless while it conforms to the majority; but it is irresistible when it clogs by its whole weight."

BETTER LIVING PLANNED

NEW DELHI—A two-week International Conference of Agricultural Extension Workers was opened in New Delhi recently, by the Union Minister for Food and Agriculture, Mr. S. K. Patil. Fifty delegates from eight countries—Afghanistan, Iran, Ceylon, Jordan, Nepal, Pakistan and Sudan—attended the Conference.

The Conference was jointly organised by the U.S. Technical Co-operation Mission and the Government of India. The theme of the Conference was: "Better family living through extension."

Speaking on the occasion, Mr. S. K. Patil said that the present yield per acre in India was very low, but there was a possibility of doubling or trebling the production of food crops in the near future; that India was in the process of framing her Third Plan and was aware of the need for stepping up agricultural production to much higher levels; and all emphasis, therefore, was being put on this question.

Mr. K. R. Damle, Secretary of the Ministry of Food and Agriculture, also spoke on the occasion. He said India wanted to train fifty thousand extension workers to serve about seventy million families in rural areas.

DRY CHILLIES AND GREEN MANGOES

Gross (33 lbs) dry chillies 52/6, 10/ lbs, green mangoes for pickle at 9/9 cash with postage.

Now available from:

MAARMANS (Pty) Ltd.
Box 26. Phone 128.
BRITS. Transvaal.

AGARBATTIS

LATEST WHOLESALE PRICES

SHIPMENT ARRIVAL JANUARY 1960

Night Queen	(12 Sticks)	3/6 per doz.
Soogandh Rani	1 tola	4/3 " "
Soogandh Rani	1 tola	8/- " "
Steamer No. 444	3 tola	8/6 " "
Chamall	2 tola	15/- " "
Vasanti	2 tola	15/- " "
"	Box	18/- " "
Three Roses thin-sticks	3 tola (tins)	40/- " "
Three Roses thin sticks	6 tola (tins)	80/- " "
Gateway of India	3 tola	48/- " "
Gateway of India	6 tola	96/- " "

FOR DURBAN CASH WITH ORDERS

Add postage charges and Bank Commission on Cheques

A. K. HOOSEN & SONS,

IMPORTERS OF AGARBATTIS—SAREES—LATEST JEWELLERY & HABEDASHERY, ETC

116 Queen St., (P.O. Box 2168), Durban

★
સ્વમતનો આમદ પરમત પ્રત્યે
અમ દિષ્ટતા જમાવે તે કષ્ટ
નથી. પરમતને મૂલ્યવાની અને
તેમાથી માલ્ય હોય તે સ્વીકાર
વાની વિવેકશુદ્ધિ સત્ય શોધન
માટે જરૂરી છે.
★

પ્રવાસીઓ સાથે સંબંધતા

ન્યુ દિલ્હી :

શ્રી નવાહરલાલ નહેરુએ લે.કોને વિનવતી કરી છે કે દેશમાં આવતા પ્રવાસીઓ સાથે દરેક ભવનની સંબંધતા રાખો. વધુમાં નહેરુએ કહ્યું કે દર સં.સ પ્રવાસ અર્થે, વેપાર અર્થે કેળવણી અર્થે અને પરિપોષના પ્રતિનિધિ તરીકે એક લાખથી વધુ પરદેશી ઓ આવે છે. આપણે તેમનો આવકાર કરવો જોઈએ, કેમકે આર્થિક કારણો માટે જ નહિ પરંતુ પ્રવાસીના સંસર્ગથી વધુ જાણવાનું મળે છે અને તે ઉપરાંત અંશપરસ કરેર આવ અને વધુ સમજ સંક્રિત પીવે.

આપણા લોકો રહિયો અને ટેવથી પરદેશી પ્રવાસીઓ પ્રત્યે સંબંધ અને નમ્ર છે. તેઓ તેમજો આવકાર કરશે. પરંતુ ખાસ કરીને અમલદારો ને પ્રતિપ અને કન્વિન્ટ સરકારી ખાતાઓ માં છે, તેઓએ તો સંબંધતા અને નમ્રતા રાખવી જોઈએ. સરકારી ખાતાઓ એવા પમલા લીધાં છે કે જેથી પ્રવાસીઓને સરહદ એળંગતા મુશ્કેલી નહિ પડે આ પમલાં મને નફુલ મને છે.

સરકારી અમલદારો અને તે પછી ખાસ કરી જ્યાં ખાતાના અમલદારો કોષ્ટક વખત મુશ્કેલી બધાં સંજોગોને સામનો કરે છે અને તેથી દુઃખી પરિસ્થિતિ ઉભી થાય છે. આ લોકો એ વિચારવું જોઈએ કે હવેમાં રહીને કામદાનું પાલન કરતાં પછી સંબંધતા અને મિત્રતા બધું વલણથી કરવું જોઈએ. પરદેશથી આવેલા પ્રવાસીને સંજોગ અને મિત્ર તરીકે આવકારવું જોઈએ કે જેથી જ્યારે એ પોતાને દેશ પાછો ફરે ત્યારે દિલ્હી સંબંધતા અને સમરજો બધ જાણે

ગોરા અને બિન-ગોરા એકજ કબરમાં સુતા છે

“જો કે ગોરાઓ અને જરહ બીન-ગોરાઓ પરર કુટ બૂમિના પદ નીચે એકજ સામાન્ય કબર માં સુતા છે, તેઓ આ બૂમી ઉપર ફરીથી ફેલકીયા કરવા માટે કદીએ ન મજો” એમ જણાય છે. આણું એક ગોરા ખબર પત્રીએ કોલબૂક અકસ્માત ઉપર કહ્યું. આ રાખેડો ગોરા ઓ માટે અર્થસુચક છે. મૃત્યુ આગળ—ગોરા, અને બીન-ગોરા સમાન છે. કદાચ આ અકસ્માતથી સાઉથ આફ્રિકાના ગોરાઓ બોધ લેશે.

ચીની આક્રમણ ઉપર રાજેન્દ્રપ્રસાદ

સાંતિમય સહવર્તમાનપણાની માન્યતા તંગ થઇ છે

ન્યુ દિલ્હી :

લોકસત્તાત્મક રાજ્યની ઘમતી સંવત્સરી વખતે શ્રી રાજેન્દ્રપ્રસાદે બોડ કાર્ટ કરતાં કહ્યું કે જ્યારે હિંદી સ્વાતંત્ર્ય પ્રાપ્ત કર્યાં પછી દરેક કામ માટે મિત્રતાની લાક્ષણી રાખી, હિંસા ત્યજ અને વિશ્વની શાંતિ માટે શાંતિમય સહવર્તમાનપણાની નીતિથી કામ કરવું હારે એવું કંઈક ન-ન્યું છે કે ને આ સિદ્ધાંતો ઉપર આપણે વિશ્વાસ પ્રમાણથી એવો ભવ પેલા થયો છે. વધુમાં આપણા એક પડોશી કે જેની સાથે હવેયા મિત્રતાનું વલણ હતું અને જે આપણી સાથે ‘પંચ શીલા’ના સિદ્ધાંત ઉપર વિચારણા કર્યાં કરતું તે આજે આપણી હિંદી સરહદની અંદર પમપેસારો કરી સરહદના હદો કમળે કરવાનું યોગ્ય ધારે છે. ઉરેરથી અને કોષથી સજગી ઉઠેલી પ્રજાની સાથે થઈ અને શાંતિમય રીતે કોલકારથી અમારી તકરારો મિત્રની રીતે કરવાના પ્રયત્ન ચાલુ રાખ્યા છે

અમારી ચીંતા એ છે કે અમે લશ્કરી સામનો છોડી મિત્રતાનું વલણ રાખીએ છીએ, પરંતુ સામેથી સંતોષ કારક કરેર થતી નથી. બધુ કીક યઈ જશે એ આચા રાખી આપણે જાગૃત અને એક રહેવું જોઈએ જે કે શાંતિ અને શાંતિમય સહવર્તમાનપણા ઉપર આપણી શ્રદા કમમગે એમ નથી, તે છતાં રાષ્ટ્રની સ્વાતંત્ર્યની કોમલ અનત જાગૃતિ છે તે બલવું નહિ જોઈએ

“જ્યારથી આપણે સ્વાતંત્ર્ય પ્રાપ્ત કર્યું છે ત્યારથી ધર બ્યવસ્થા એટલે કે આંતરિક યુગ્વલણોને નિકાલ લાવવાના પ્રયત્નો કરતા હતા—તે છતાં આપણી પરદેશ નીતિ, હવેમાં દિલ્હીને યોગ્ય રાખ્યું છે. બીજા દેશોની સ્વાતંત્ર્યને માન, દરેક પ્રભ માટે મિત્રતાનું વલણ, દરેક કોમની સ્વતંત્રતા અને તેમની રહેવાની ઉત્તમ

રીતની માન્યતા. હિંસા અને આક્રમણ છોડી વિશ્વશાંતિ માટે કામ કરવું એ બધી આપણી પરદેશ નીતિના મૂળ તત્ત્વો છે. આ સિદ્ધાંતને ‘શાંતિમય સહવર્તમાનપણું’ના નામે જાણખાવાં લાગ્યું તેને બીજા બધા દેશોને ટોલ છે. આ તાજાં મનાવો ને રહજીની જરૂરીયાતો ઉભી કરી છે તે મેળવી, અને ખબે-ખબા બનાડી અમારી રાષ્ટ્ર-બધારજીની યોજનાને અમલમાં મૂકવા નિશ્ચય કર્યો છે આમાની યોડી યોજનાઓ પરી થઈ છે અથવા તો પરી થવા આવી છે.

આ વર્ષે ઉંસર બિહાર અને આસામ ને દક્ષિણ બિહાર અને પશ્ચિમ બંગાળ સાથે જોડતો ‘મં’આ સેટ’ વહાજી વહેવાર માટે પ્રયત્નો છે. આ જાનેક બાધકામથી ઉત્સાહિત થઈ અમે હવે મોહતી પાણે પ્રજાપુત્રા ઉપર નવો પુલ બાધવા માટે વડા પ્રધાનના હસ્તે

શીનીકસમાં હાઈ-સ્કૂલ

તોનેતરમાં મળેલી શીનીકસના ટ્રસ્ટીઓની સભામાં નક્કી કરવામાં આવ્યું છે કે શીનીકસ વસાહતમાં એક હાઈ-સ્કૂલ બંધાવવી. ટ્રસ્ટીઓ ને લાગ્યું કે આ ઘણીજ જરૂરી છે, અને હવે તેઓ આ યોજના માટે પૈસા ઉધરાવવાને વિચાર કરે છે. વજી કરીને સાથે-સાથે, ટ્રસ્ટી આવર્તા વિદ્યાર્થીઓ માટે એક છાત્રાલય પણ બંધારો.

મુહૂર્ત કરાવ્યું છે. જાખરા નાનમલ, નાજર જુન-કોન્ડ, ચંબલ, નેવેલી અને કંઠાક હાઈસ્કૂલ-ઇલેક્ટ્રીક યોજનાઓ ઉપર કામ ચાલુ છે. રોરોલા, બીલાઇ અને કુમીપુર એ ત્રણામેટા લોખંડના કારખાના પ્રગતિ કરી રવા છે. એ આપણી જરૂરીયાત કરતાં વધુ પોલાઇ પુર પાડશે.

એક વખત એમ લાગ્યું કે અનાજ નો પ્રમ મુકલેલી ઉભી કરશે, પરંતુ દેશ બરમા અનાજની કુકાને બોલવા થી કોમલ એહી થઈ. હવે સંજોગો સુધરતા દેખાય છે અને આ વર્ષના પાકથી અને સંક્રમ વધારવા માટેના આપાતથી આ યોજનાને વધુ મદદ થશે.

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૫ ફેબ્રુવારી, ૧૯૬૦

શતાબ્દી

હિંદીઓને આ દેશમાં આબ્યાને સો વરસ થયા, તેના સ્મરણો ત્સવ માટે હજુ પણ કંઈ થયું નથી, અને ૧૯૬૦ને એક માસ પુરો પણ થઈ ગયો છે. હિંદીઓ અહીં મજુરો તરીકે આબ્યા તેની શતાબ્દી યુગ ધામધુમથી ઉજવવું કે સાદાઈથી કેવળ સ્મરણોત્સવ કરવું તે ઉપર ઘણા શંકાની આપલે થઈ હતી; પરંતુ હવે નિશ્ચય થયો છે કે ધામધુમથી ઉજવવા કરતાં કેવળ સ્મરણ કરવો. આ નિશ્ચય પછી કાંઈ કંઈ થયું નથી અને ઠરાવ પણ મૃત અવસ્થામાં જ પડી રહ્યો છે. ટ્રસ્ટની નીમણુંક થઈ છે, પણ હજુ સુધી કંઈક થયાનું સંભળાયું નથી. જો નવેમ્બર આમને આમ પસાર થશે તો નવાઈ જેવું નથી, કારણ કે કંઈક સ્પષ્ટ કાર્ય કરી આ સ્મરણોત્સવ કરવું હોય તો ધણું જ કાર્ય-બાકી છે એમ સમજીને પગલા લેવું સારું.

જ્યારે નાટાલ ઇન્ડિયન ટીચર્સ' સોસાયટીની સાથે આ શતાબ્દી સમિતિ, એ પ્રસંગનો ઐતિહાસીક ખનાવ અને કેળવણી વિષે કંઈક પ્રકટ કરવા માગે છે, ત્યારે એમ સમજાય છે કે થોડાક લોકો 'કેણ, કેણ છે?'નું પ્રકાશન કરવા માગે છે. આ જે માંતુ કંઈ પણ અત્યાર સુધી થયાનું સંભળાયું નથી.

આ શતાબ્દી સમિતિ અને નાટાલ ઇન્ડિયન ટીચર્સ' સોસાયટી જે એમ સમજે કે આ ઐતિહાસિક વિષે લખવું, એ ઉપહાર ગુહમાં (લોજન ગુહ) જઈ એક કપ ચા ની માગણી કરવા જેવું છે, તો તે જુલ ભરેલું છે. આ દેશમાં હિંદીઓએ હજુ સુધી કંઈ પણ સાહિત્ય પ્રકટ કર્યું નથી. સત્ય અથવા કલ્પનામાં પણ કોઈ એવો લેખક નથી ધણા ના મોટે અંગ્રેજી ભાષા ભપકાદાર અને કૃત્રિમ લાગે છે. આ એક આશ્ચર્યજનક વાત છે કે જે હિંદીઓ આ અંગ્રેજી ભાષા શુદ્ધ રીતે વાત કરી શકે એવો એક જ સમુદ્ધ છે. તે છા જ્યારે લખવાનું આવે છે ત્યારે તેઓ અનાચક બની રૂપકો વાપરે છે.

જો આ શતાબ્દી સમિતિ અને નાટાલ ઇન્ડિયન ટીચર્સ' સોસાયટી આ ઐતિહાસીક યોજના વિષે કંઈ સત્ય ધ્યાન જનસમુદ્ધ સમક્ષ બહેર કરે તો સારું, કેમકે વખત ધણોજ થોડો છે.

શ્રીનીકસમાં હાઈ-સ્કુલ

શ્રીનીકરા વસાહતમાં એક હાઈ સ્કુલ બાંધવાની યોજનાનો, શ્રીનીકસ વસાહતના ટ્રસ્ટીઓનો નિષ્ણય આધારક ફાયક છે. ગરીબોની સેવા કરતી એક ઉત્તમ પ્રાથમીક શાળા હાલ વસાહતમાં છે. હિંદી જનસમુદ્ધ માટે હાઈ સ્કુલો ધણી જ જોઈ છે, અને એક શ્રીનીકસમાં થતા ધણી લાભદાયક શક્યતાઓ ઉભી થશે.

અને જો ટ્રસ્ટીઓ સાથે સાથે છાત્રગૃહની યોજના પણ કરે તો તે હિંદી જનસમુદ્ધના ઐતિહાસમાં એક અગત્યનો બનાવ તરીકે નોંધાયો. શ્રીનીકસની અદરની હાઈ-સ્કુલને બાપુજીને સ્મરણ કરનારા સર્વ માનવ બંધુઓનો ટેકો હશે અને તેનાથી હિંદી કોમની ઉન્નતિ થશે.

સત્યાગ્રહની નીતિ

૧૯૦૮-નિબંધ-હરીશ્ચંદ્રમાં ઇનામ

લે. એમ. એસ. મોરીસ (૫૫ અંકથી યાહ)

૧૯૦૮ના બન્યુઆરીમાં જ્યારે ટ્રાંસવાલે સત્યાગ્રહ શરૂ કર્યો હતો. ત્યારે ઇન્ડિયન ઓપિનિયને “સત્યાગ્રહની નીતિ વિષે નિબંધ હરીશ્ચંદ્રની યોજના કરી હતી આ યાદ રાખવા જેવું છે કે યુ. માધીજીની નેતાગીરી નીચે, અમાન્ય કાયદાનો ભંગ પ્રથમ જ વખત થતો હતો. આર નિબંધો મળ્યા તે સ્વરૂપે જે જે ડોહો સેન્ટલ ઇમ્પીરીયલ ચર્ચના મીનીસ્ટરે તપાસ્યા. તેમાં એમ. એસ. મોરીસ, “બોન એ સ્પોર” મોટોનો રોડ, ક્લેરમોન્ટ, કેપટાલન ને ઇનામ મળ્યું. તે નિબંધ આ નીચે અમે કરીએ છીએ.

પ્રમાણીક માણસનો જ્યારે કંઈ ઉપાય ન આવે ત્યારે તે સત્યાગ્રહ ધારણ કરે છે સત્તાવાળાઓ ખડુ જુલમ કરે ત્યારે પ્રમાણીકને એ એકજ રસ્તો છે એટલે તેના વલણને નીતિની રીતે જોતા ગેરવાજબી કહી શકાયો નહિ. કોઇ રાજમાં જ્યારે એક નાના વર્ગને સલા ગાઢથી લડવાનું જરૂરી થઈ પડે, ત્યારે મોટો વર્ગ લાભો વખત સુધી તેની સામે ટકી શકે નહિ. તે દિવસે દિવસે નબળો પડતો જશે, અને નાના વર્ગ સામે પોતાની સત્તાનો અમલ કરવામાં લીસો પડી જશે આ વાત રાજ કારભારમાં જોને વોટનો કંઈ હોય તેવા લોકોમાંના નાના વર્ગને લાગુ પડે છે; તો પછી જે લોકને કોઈ જાતનો વોટ નથી તેવા લોકને તો વાત લાગુ પડવાને વધારે કારણો છે. તેવાની ઉપર જુલમ કરવો એ ઇન્સાફ નથી એટલે સરકારના જુલમી પતલા ની સામે વોટ વગરના લોક એટલે રીતે સત્યાગ્રહ ધારણ કરી શકે. આવા દાખલામાં તો સરકારને પોતાને અમલ કરવાની સત્તા છે કે નહિ એજ સવાલ હોય.

સત્યાગ્રહ સખંધમાં થોરાએ જે લખ્યું છે એ ખડુ જ જાણવા લાયક અને અસરકારક છે. એટલે કાયદા સામે થવાની દરજ વિષે તેણે જે કહ્યું છે તેમાંથી કેટલાક ઉતારા આપુ છું “ગેરઇ-સાશી કાયદાઓ પણ ઘડાય છે. તેવાને શું આપણે ઘરણ જ થઈ જઈ? અથવા તો તમા સુધારો થાય ત્યારે જ તે કબુલ કરશું? અથવા તો તુરત જ આપણે તેનો ભંગ કરશું? અમેરિકા જેવા રાજમાં સાધારણ રીતે લોકો માને છે કે મોટા ભાગના લોકોને સમજાવવા પ્રયત્ન કરવો, અને તેઓ સમજે તેટલી વાર રાહ ભેંચી તેઓ એમ સમજે કે કાયદાની સામે થવું તે તો દરદની પીડા કરતા તેના ઉપાયની વધુ મોટી પીડા ઉઠાવવા જેવું છે. પણ દરદની પીડા કરતા ઉપાયની પીડા વધુ હોય તેમાં વાક સરકારનોજ છે. સરકાર પોતે તેમ કરે છે. કાયદા માં સુધારાઓ થઈ શકે એ વાતનો ખ્યાલ રાખી તે દાખલ કરવાની સમજ

સરકાર કેમ નથી રાખતી? નાના પણ સમજી વર્ગને તે કેમ માન નથી આપતી? પોતાને કાઇ તુકસાન અર્થ હોય નહિ તે પહેલાં તે (સરકાર) છુમે શાની મારે છે? પોતાની છુમે ખતાવવા માટે લોકોને કાળજીવાળા બનાવવાને તે કેમ ઉત્તરજન નથી આપતી? અને પોતાની કસુરો દુર કરવાને ઉપાય કેમ નથી લેતી?” એજ ચોપડીમાં ખીજે ઠેકાણે થોરા કહે છે કે “સત્યને સમજીને, સત્યના આધારે, અને સત્ય કરવાની ખાતર જ જે કામ કરવામાં આવે તે જુદી જ તરેહનું થાય છે. મોટે ભાગે તેવું કામ તે એક જાતના બળવા રૂપે હોય છે. તેના કામથી સાફ ને માફ જુદા તરી રહે છે. એકજ કુટુંબના માણસો પોતાના રંગ માં જણાઇ આવે છે. ને જેવે એક જ માણસની ઉંચી પ્રકૃતિ તે નીચી પ્રકૃતિથી જુદી પડી રહે છે.” રાજ કરનારા અને સત્તાવાળા ડહાપણવાળા હોવા છતાં જે જુસો કરે છે તે વિષે થોરા કહે છે કે “રાજકર્તાઓ લાભો વખત સુધી અમલ ભોમવે છે તેવું કારણ એવું નથી કે તેઓ હમેસાં સાચું જ કરે છે; તેમ તેઓ નાના વર્ગને ખને તેટલો ન્યાય આપે છે એમ પણ નથી, તેઓ મોટે ભાગે ઇન્સાશી રીતે વરતે છે એમ પણ નહિ. તેઓ લાભો વખત અમલ ભોમવી શકે છે તેવું કારણ એ કે તેઓમાં શરીર બળ વધારે હોય છે. જે રાજ માં મોટા ભાગની પક્ષગીથી અમલ ચાલતો હોય ત્યાં પણ હમેસાં ન્યાય જ હોય છે એમ કરી શકાયો નહિ.” ખીજે ઠેકાણે થોરા કહે છે કે “નાના વર્ગના પક્ષમાં એક છુદા-હોય તો ખસ છે. પછી તેને ખીજની મદદની રાહ ભેંચવાનું નથી રહેવું. જે રાજમાં કોઇને ગેરઇ-સાશી રીતે કેદમાં નાખવામાં આવે તેવા રાજમાં ઇનસાફને ચાલનારા માટે ખર્ચ રહેલાજ કેદખાના માં છે.”

હાલના જમાનામાં રાજ કારભારની રીતો સાવ બલ્લાઇ મધ છે. વોટ વડે રાજકરનારાઓ સુટાવાની રીતથી (બનુસંધાન માટે જુઓ પાનું ૩૭)

સુબઈ દ્વિભાષી રાજ્યના વિભાજન અંગેની બહાર આવેલી કેટલીક ભણુવાળોગ વિગતો

જાપ્યદારી કેન્દ્રની ખાખત વિષે પંડીત પંત, શ્રી મોરારજી દેસાઈ, શ્રી મન્દાણ અને શ્રીમંત્ર પ્રમુખ શ્રીમતી ઇન્દીરા ગાંધીએ જે ચર્ચા વિચારણા કરીએ ઉપરથી જેમ નક્કી થયું છે કે બંધારણમાં તે ફેરફાર ન કરવો પણ આ નાણા આપવાની જવાબદારી કેન્દ્ર સરકારે લેવી.

આથી હવે જેમ નક્કી કરવામાં આવ્યું છે, નવા ગુજરાત રાજ્યને તેની ખાખના નાણાં દર વર્ષે સરકાર આ નાણાં મહારાષ્ટ્ર સરકાર પાસેથી વસુલ કરશે.

આખ કેટલી ?

આ બંધાય છે ત્યારે આખ વિષે અમલદારો નિષ્ણાત અમિતિત્વ કામ આમળ આલી રહ્યું છે અને એવા નિર્દેશો મળે છે કે ગુજરાતની આખ દર વર્ષે ૬ થી ૮-કરોડ રૂપિયાની હશે ગુજરાતની આખ માટે કુલ રકમની મજબૂતરીમાં કોઈપણ પ્રકારનો અન્યાય ન થાય એની પુરેપુરી કાળજી લેવામાં આવી રહી છે જેમ સત્તાવાર વર્ણનો બતાવે છે.

સત્યાગ્રહની / નીતિ

(૩૬ પાનાનું અનુસંધાન)

કેટલીક વાર જેમ અને છે કે લાયક ન હોમ એવો પણ કારભારી થઈ પડે છે. જ્યારે આવી સ્થિતિ હોય ત્યારે જેમ કરવું એ સંબંધમાં થોરા લખે છે કે 'તમારો વોટ વાપરતાં કામળ ના કટકા ઉપર લખીને જ બેસી ન રહેતાં તમારી સત્તાનો ઉપયોગ કરવો અધુક વર્મ છે કે હોમ નાની કહેવાય છે તે મોટા વર્મના કહેવા ગુજબ કરતી આવે ત્યાં સુધી નાની. ને તેગ કરે તો તે કાઇ કામની કે વજનની નથી. પણ તે પોતાના જ બળે લડી રહે તો મોટા વર્મ કહી તેની સામે ટકી શકે નહિ.'—અધુર.

ઉકાઈ અને નવાપુરના પ્રશ્ન થોડા દિવસો પહેલાં નાણાં પ્રધાન શ્રી મોરારજી દેસાઈએ ગુજરાતની જેક મહાન નહેરૂ યોજના ઉઠાઈને શિલારોપણ વિવિધ કરી દક્ષિણ ગુજરાત અને સરવાળે સમગ્ર ગુજરાતને આખાદ કરે એવી આ યોજના વિશે જેક સૌથી મોટી ચિંતા એ સેવાય છે, કે તે યોજના માટે જે જમીન નોંધશે એ જમીન, નવાપુર તાલુકો ગુજરાતમાં નહીં આવે તો મેળવતાં મુશ્કેલી ઉભી થશે.

તો વિભાજન પહેલાં જમીન લેવાશે ?

નવાપુર ગુજરાતમાં આવે જે માટે પ્રયત્ન આલી રહ્યા છે આમ છતાં ને નવાપુર ગઢાર,જુદામ જમ એવો સુકાદો કેન્દ્ર સરકાર આપશે તો ચાલુ સુમષ રાજ્યનુ વિભાજન થાય એ પહેલા નવાપુર જલ્લામાંથી જરૂરી જમીન લેવા માટેનો કાપદો સુમષ ધારાસભા પાસેથી પસાર કરવા માટે ગુજરાતી આગેવાનો મામણી કરશે જેમ લાગે છે.

બંધોજ કારભાર ગુજરાતીમાં

નવા ગુજરાત રાજ્યમાં પહેલા દિવસ થી જ કારભાર ગુજરાતી ભાષામાં જ કરવો એવો ગુજરાતી પ્રધાનેમાં અવિધિધર રીને નિર્ણય લેવાઈ ગયો છે આ સમાચાર બ્યાપાર ઉલોમ અને સામાન્ય જનતા માટે આવકારદાયક બનશે અત્યારે પ્રશ્ન એ વિચારાઈ રહ્યો છે કે વહીવટી ભાષાના બધા શબ્દો ગુજરાતીમાં હોઈ આ વિશે સત્તાવાર વર્ણનો પાસે એવું સૂચન થયું કે જુના વડોદરા રાજ્યનો વહીવટ

ગુજરાતીમાં જ ચાલતો અને ત્યા વહી વટના બધા શબ્દો ગુજરાતીમાં યોજવામાં આવ્યા છે.

આથી જે અમલદારોને આ વડોદરા રાજ્યના ગુજરાતી વહીવટી શબ્દો જોઈ કાઢવાનું સોંપાયુ છે આ

દીઠામાં ગુજરાત યુનીવર્સીટી અને બીજી વિદ્યાસંસ્થાઓ પહેલ કરી ગુજરાતની વહીવટી ભાષા સરળ, અસર કારક અને સુંદર બનાવવા સહાય કરે તે એ અદિતીય ભોલક સેવા અને વિવાસેવા થશે

ભારતની સુલાકાતે મી. કુરચેવ ચીન ભારત સરહદી અધડા અંગેની વિચારણા

સો વિષેટ સંધના મેવડી મી કુરચેવ આવતા ફેબ્રુઆરી મહિનામાં ભારતની સુલાકાતે આવે છે એ ખ્પર ને ન્યુ દીલ્હીથી સરકારી વર્ણનો બધાલી આવે છે.

મી. કુરચેવ આવતા મહિનામાં ન્યુ દીલ્હી આવી ત્યાં ભારત અને ચીન વચ્ચે જાગેસ સરહદી અધડા અંગે જ ખાસ વાતચીત કરવાના છે.

મી કુરચેવે જાતે જ ન્યુ દીલ્હીની સુલાકાતે આવવાની મામણી કરી હતી, જેથી તેઓ ત્યા શ્રી નહેરૂને મળી રૂબરૂમાં તેમની સાથે વાતચીત કરી શકે અને ચીન-ભારત વચ્ચેના અધડાનું સમાધાન શોધવામાં મદદ કરી શકે.

શીખર પરિવડ મે મહિનામાં બરાવાની છે અને ફેબ્રુઆરીમાં મી કુરચેવ ભારતમાં આવવાના છે એટલે જે મહિનામાં તેઓ શીખર પરિવડમાં જમ તે અમાઈ પેર્ડોંગ જવાનો તેમને સમય મળશે નહિ, કારણ મી કુરચેવ ભારત ની સુલાકાત લીધા ખાદ ઇન્ડોનેશીયા તેમ અન્ય એશીયાઈ દેશોની પણ સુલાકાત લેનાર છે કે જ્યાં ચીને ચીન મારીએ મુશ્કેલી છે.

ચાઉ એન લાઈનું બીજું આમંત્રણ

દરમીયાન ન્યુ દીલ્હીથી ખ્પર ત્રણે છે કે સરહદી અધડા અંગે વાતચીત

કરવા માટે બેમા મળવા ચીનના વડા પ્રધાન મી ચાઉ એન લાઇએ વળી પાઠે જેક પત્ર શ્રી નહેરૂ ઉપર મોકલ્યો છે.

દરમીયાન મી કુરચેવે ભારતની સુલાકાતે આવવાનો ને નિર્ણય લીધો છે તે બતાવે છે કે મી. કુરચેવ ભારત અને ચીન વચ્ચેના અધડા અંગેની બધી સંપુર્ણ માહિતી મેળવવા માગે છે ઉપરાત ન્યુ દીલ્હી પેર્ડોંગનું મંતવ્ય પણ જાણવા માગે છે જેથી શીખર પરિવડમાં જાને ભારત-ચીન અધડાને પ્રશ્ન ઉપસ્થિત થાય તે તે પોતાનું દરોમોદુ રચુ કરી શકશે.

હિંદ ઘાના માટે હાય-કમીશનર નીમે છે

નવી દીલ્હી શ્રી પ્રુબચદ જે રામમાં હોંદના એલચી તરીકે હતા તેમની નીમચક ઘાનામાં હોંદના હાય કમીશનર તરીકે થઈ છે સાથે સાથે તેઓ નાયજરીયા ના કમીશનર તરીકે પણ રહેશે તેઓ તેમનો હોલો માર્યામાં સભાળશે તેઓ ઇસ્લીયા એલચી તરીકે ૧૯૪૮ના જન્યુઆરીથી હતા સાથે સાથે તેઓ એફનેનીયામાં પણ ૧૯૪૮ના મે થી હતા.

ન્યુ ઇન્ડિયા એશ્યોરન્સ કુ. લીમીટેડ

ઇન્ડીયાની સુખ્ય કંપની

અમે વહીવટ કરીએ છીએ :—

આમ, દરીયાઇ, અવસ્થાંતર, મોટર, માલ, ચોરી, ઘર કુકુંબ, ઘર માલીકી (સાથે) અકસ્માત વિ.

'સાઉથ આફ્રિકાની અંદર સુખ્ય અમલદારો

જાલભાઈ રૂસ્તમજી એન્ડ સન,

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ, હરબન.

ફોન : હરબન ૨૫૮૪૫, ૨૮૫૨૩, ૨૯૮૪૪.

તમને ખ્પર છે

કે ન્યુ ઇન્ડિયા, ઇન્ડિયાની સૌથી મોટી વીમા કંપની છે.

કે ન્યુ ઇન્ડિયા ની શાખાઓ ૪૫ દેશોમાં છે

કે ન્યુ ઇન્ડિયા ની ૧૫ શાખાઓ કેવળ હોંદમાં જ છે.

કે ન્યુ ઇન્ડિયા : આમ, દરીયાઇ અને અકસ્માત ઉપર ૬૦,૦૦,૦૦૦ પાઉંડ પ્રીમાયમ લેગી કરે છે.

સહિસલામતી અને તાત્કાલિક સેવા માટે

ન્યુ ઇન્ડિયા

સાથે વીમો ઉતરાવો.

હેરોલ્ડ મેકમીલનના પાર્લામેન્ટના સભ્યો સામે આપેલા પ્રવચનનો સાર

કોમનવેલ્થ સભાસદની અગત્યતા:—

“સ્વતંત્ર રાષ્ટ્રોના સમઠન ઉપર જ કોમનવેલ્થનું ભેર છે તેમો પોતાનો વ્યવહાર પોતાની રીતે ચલાવે છે, પરંતુ હેરુ જે વિશ્વના બંધારણના કાર્યમાં સમાનતાથી કામ કરવું.”

આફ્રિકન રાષ્ટ્રીયત્વની ભગ્યતિ:—

“આપણને તમે કે ન તમે પરંતુ આફ્રિકનોની ભગ્યતિ એ સત્યમાં એક રાજદારી માનત છે આપણે બધાએ એ સત્ય દર્શાવ્યું છે એમ સ્વીકારવું જોઈએ. આપણી રાષ્ટ્રીય રાજનીતિએ એ પરમાન આપવું જોઈએ આફ્રિકન ખંડની હરેક દિશાએ ભગ્યતિનો પવન વાય છે”

દરેક સર્વોપરી સત્તાની આંતરિક વ્યવહાર માટે માન:—

પરંતુ આ સમયાંતરે વિશ્વ જેની અંદર આપણે રહીએ છીએ એક આંતરિક નીતિ બીજાને માટે વ્યક્તિ કરતી પશુ હોય શકે

આપણે કદાચ બીજાને ‘તાડે પે તાડું સંભાળ’ એમ કહેવા માટે લતચાપ પશુ નહીએ, પરંતુ આબના દિવસો મા ‘તાડે પોતાનું સંભાળ પશુ જે ને અને નક્કી કરતા નહિ એ પશુની કહેવત ઉપર હું વધુ બાંધે આપીશ”

એકલતા એ આજને માટે નથી:—

“એક મન દર્શાવત એ છે કે આ નવી કુનીયામાં કોઈ પશુ રાષ્ટ્ર—ગોટા માં મોઠા પશુ એકલતાનું નહિ રહી શકે એવો સાહિય આફ્રિકનની આર્થિક સ્થિતિ માટે અરસ પરસ પર આધાર:—

‘હિટન તમારો ખાસ માલક છે અને જેમ જેમ તમારા ના ઉભોગો ખાસે તેમ તેમ અને તમારા ખાસ આગીવાર પશુ બનવું”

ની મુધારણા માટેનું ધોરણ છે”

હિટનની ફરજ:—

“કોમનવેલ્થના સાથી રાષ્ટ્ર તરીકે સાહિય આફ્રિકને મદદ કરવાની અમારી તીવ્ર ઇચ્છા છે, પરંતુ હું જે નિષ્પાલ સત્તાથી કહું તો તમારી અધિક નીતિ અમને બિયકલ પસંદ નથી કેમકે અમારી નીતિ સ્વતંત્ર મનુષ્યને પ્રતિ માટે સહાયતા આપવાની છે.”

ઐતિહાસીક વારસ:—

મતાધિકારથી અમારા દેશમાં જે કારભારી બન્યા છે અને તેજ પ્રમાણે તમારા દેશમાં પશુ તેમને આ જે દેશોની મિત્રતાના વલણમાં હરકે લાવવાનો કંઈ અધિકાર નથી

ચીની ઇંબનો પુરબો ચીરાયો

જુતાનના વડા પ્રધાન જુતાન અને ભારતને જોડેને જે નવો રસ્તો બંધાય રહ્યો છે તેની પ્રતિ જોવા માટે હાલ કલકત્તા ખાતે આવેલ છે

કલકત્તામાં એક મુલાકાત દરમિયાન જુતાનના વડા પ્રધાને જણાવ્યું હતું કે પેકીંગથી ચીની સરકારે તાજેતરમાં ન્યુ ડેલ્હી ખાતે જે પાંદી મોકલી હતી તેમાં જુતાન-ચીન સરકારને જે ઉત્તેજ કમો હતો તેથી હવે ચીની ઇંબનો પુરબો ચીરાઈ ગયો છે અને ચીન હવે જુતાનમાં પશુ ધુસણાવેરી કરવાની ઘાનત રાખે છે એ વાત બહાર આવી અર્થ છે

જુતાન સાથે ચીનને કંઈ જ સાગતું વળગતું નથી કે કોઈ ભતને તેવો દેવો નથી છતાં ભારત ઉપરની પાંદી મા તે જુતાનના આ રીતે જે ઘોંઘો કરે છે તેથી બારે આશ્ચર્ય થાય છે. સહીઓથી ચીન અને જુતાન ધારા પારોશી તરીકે રચા છે. કદી કોઈ ભાતની અધ્યામશ્ય થઈ નથી, તેમ જુતાને સ્વપ્ન પેશુ ચીન સાથે દુશ્મના વટ કરવાનો વીચાર પશુ નથી ક્યો. જુતાન યાત્રિયાદક ઢોહ તેની પાસે કોઈ મોટી સગામ કોઈ નથી અને પુરતું પેપીસ દળ નથી

ચીન સાથે અધ્યામજ માય અને જુતાનની સરદસ્તુ રક્ષણ કરવા ભારત આમજ આવે તો—અ પ્રથમના જવાબ મા જુતાનના વડા પ્રધાને જણાવ્યું છે કે ભારત અને જુતાન વચ્ચે અરસ પરસરુ રક્ષણ કરવાના કામ કરાર થયેલ નથી, તે છતાં જુતાનની સરદરો ડું રક્ષણ કરવું એ ભારતની નીતિક ફરજ છે એમ હું માનું છું

હિંદના સમાચારો

તા. ૨-૨-૧૯૬૦

કલકત્તાની શણુની મીલોને ચીને આપેલો ગંભવર ઓર્ડર

કલકત્તાનું આજેવાન અખબાર અમૃત બજાર પત્રીકા જણાવે છે કે ચીને કલકત્તાની શણુની મીલોને ૫૦ લાખ રૂપીયાની શણુઓ પૂરી પાડવાનો ઓર્ડર આપ્યો છે. ચીનના આ ગોટા ઓર્ડરથી કલકત્તાની ઇન્ડુટ બારોટ આશ્ચર્ય અને વિચારણામાં પડી ગઈ છે, કારણ એક બાજુ ચીને ભારતની સરકારમાં ધુસણાવેરી કરી ભારતને પ્રદેશ પચાવી પાડ્યો છે. અને સાથી હવે પોતાનું લસ્કર પાણુ બેચવાની કોઈ તકવારી બતાવતું નથી, આથી ચીન-ભારત વચ્ચેના સબધમાં ભયંકર તરફિલી ઊભી થઈ હતી

મુંબઈ રાજ્યની ત્રીજી પંચ વર્ષીય યોજના

શીખર પરિષદમાં ચીન-ભારત તંગદિલી મીટાવવા વિચારણા થશે?

શીખર પરિષદ આવતા મે માસમાં મળવાની છે. તેમાં ચીન અને ભારત વચ્ચે જાગેલ સરદહી અધડા અને તેથી એ જે મદાન રાષ્ટ્રો વચ્ચે ઉભી થયેલી તરફિલી અને તેનું સમાધાન કરવાની જરૂરીયાત પરત્વે ચર્ચા વિચારણા થવા નો પૂરા સભવ છે. અને તેથી આ પ્રશ્ન અંગેની સિદ્ધિ પૂરી માણિતી મેળવવા સોશીયેટ સંધના વડા મી કુશ્વેર ફેલ્ડખારીમાં ભારતની મુલાકાતે જવાનો સભવ છે

ચીન અંગેની સરકારની નીતિને કેંગ્ઝેસ કારોબારીને ટેકો

સદાશિવનગરમાં મેગેસ કારોબારી સમાપ્તિ પસાર કરેલા એક ટુંકા

કારણ, ભારત સરકારની ચીન અંગે ની નીતિને પોતાનો ટેકો બહેર ક્યો હતો, પરંતુ એ સાથે એ પશુ સ્પષ્ટ કર્યું હતું કે આ નીતિનો અર્થ આક્રમણને તાબે ચવાનો નથી અથવા તે એવો નથી થતો કે, જે ભારતની અખ કિતતા અથવા તે એના ચોરવને પડકાર રૂપ હોય

શીખર અંગેની પ્રગતિ પ્રત્યે આનંદ

સદાશિવનગરમાં મેગેસ કારોબારીમાં આજે મદાન સત્તાએને ઠંડા પુલના અંતરાયો પાર કરવાના પ્રયાસ માટે અભિનંદન આપ્યા છે, અને એવો વિશ્વાસ પ્રસિદ્ધિ કર્યો છે કે સુચિત શીખર પરિષદ ખાસ કરીને નિ ચહી કરણની દિશામાં સગીન પ્રતિ કરશે.

હીંદી સ્ત્રી ડેળવણી

ત્રીજી પંચ વર્ષીય યોજનામાં હીંદી સરકાર સ્ત્રી ડેળવણી માટે રૂા ૧,૦૦૦,૦૦૦,૦૦૦ અર્થેના આગે છે. આ યોજનાથી સ્ત્રીઓ અને યુવતીઓને ડેળવણીનો બહુ લાભ થશે આ યોજનાની બલામશ્ય સ્ત્રી ડેળવણી માટેની રાષ્ટ્રીય સમીતીએ કરી છે.

આ પચીસ સભાસદની રાષ્ટ્રીય સમીતી સરકારને સ્ત્રી અને યુવતીની ડેળવણીના બાબતમાં સલાહ આપવા માટે રથપાયેની હતી.

પૂ. બાપુજીના રમરણાથે કશ બાબામાં તકવાર થતું હીંદ ચિત્રપટ

આપણા રાષ્ટ્રપિતા પૂ બાપુજીના રમરણાથે શ્રી ચિત્રનલાલ ત્રિવેદી એક રગીન ચિત્રપટ દશ બાબામાં તકવાર કરે છે, જે થોડાક વખતમાં બહાર પડશે.

આ ચિત્રપટનું નામ ‘રામલીલા’ છે સોજામી સહીમાં લખાયેલી સંત ગુલસીદાસના ‘રામચરિત માનસ’માંથી ‘રામલીલા’ની ઉત્પત્તિ થઈ છે, અને આ ચિત્ર રગીન બનશે એનું સુદર્ભ વેદના મનોકોથી શરૂ થયું હતું મી ચિત્રનલાલ ત્રિવેદી આંચા રાખે છે કે થોડા માસની અંદર આ ચિત્રપટ બહાર પડશે

સાભાર સ્વીકાર: અંકુલાલ બ.મ.ન રૂટીપોટ ૧-૧-૬૦ ઇ.એ. અને ૧-૧-૬૦ બાબ મંદીર.

રનેહ-ગંગાની ધારામાં

“તમે વિનોબાજીને ઝાળખો છો?”

હું જેનાવરૂં! ડાવેન જેમન હતી હતી. બીજા વર્ષના ડબ્બામાં તે દિવસે કંઈ બીજા ઝાળખી હતી હું 'રિવલ્ટર ડેન્ડ ઇન એ પસ'પેકિટવ' નામની ચોપડી વાંચતી હતી. બહુજ મનોરંજક ચોપડી હતી - થોડા સમય પછી કોઈ એ કોમળ સ્વરમાં ધીરેથી પૂછ્યું - "તમે વિનોબાજીને ઝાળખો છો?" મને કાતો ઉપર વિશ્વાસ નહિ બેઠો. વિચાર આવ્યો કે અહીં પશ્ચિમ જર્મની માં વિનોબાજી વિષે કોણ પૂછ્યો? કદાચ ખમ થયો હશે વાત સાંભળી-ન-સાંભળી કરી હું ફરીથી વાચવા લાગી. મનમાં કહ્યું-આ ભારત થોડો છે કે સોડો વિનોબાજી વિષે જાણ્યો, આ તો યુરોપ છે! એટલા માં ફરીથી કોઈએ પૂછ્યું - "ક્યા કરશો, પરંતુ હું જાણુવા માગું છું કે તમે વિનોબાજીને ઝાળખો છો?" મેં પૂછ્યું - "ક્યા વિનોબાજી? કોણ વિશે આપ પૂછો છો?" જવાબ આવ્યો - "વિનોબા, ધી સેકન્ડ માધી ઝોહર-ક્યા?" - (વિનોબા જે ભારત ના નવા માધી છે)

ચોખ્ખો પ્રશ્ન કરનારી તરફ હું આશ્ચર્યથી જોવા લાગી ૧૩-૧૪ વર્ષની એક જર્મન યુવતી મને વિનોબાજી વિષે પૂછી રહી હતી. નિરાગી, સ્વસ્થ શરીરમાં સુરતા ખીલી ઉઠે છે તેના ગમ-રમમાંથી સુરતા કુટી નીકળતી હતી સ્વાસ્થ્ય વાતાવરણને સુખથી બનાવે છે. યુવતીની નયનોમાં છગ્ગાસાની લોબી લાગે છે તેને કહી બાળકોને પ્રશ્નો પુછતા જોવા છે? પ્રશ્ન પુછતી વખતે આંખુ સ્વરૂપ ખલાય જાય છે ધમર ચડી જાય છે, આજો છગ્ગાસાથી ચમકી ઉઠે છે, હોહ ભડાઇ પ્રશ્ન ચિન્હ બની જાય છે. નાનું બાળક એક ક્ષણમાં સ્વસ્થ પ્રશ્ન બની જાય છે. બોળા બાળકોના શરીર વચગતમ બની શ્વેત ચહેરા કુતુહલથી નિહારવા માટે છે, જાણે વિશ્વનું કોઈ મહાન ક્ષત્ય તેમના સામે વાળી વ્યકિત દેખાડવાનો છે.

મને મરતી કરવાનું સુખ્યુ! મેં પૂછ્યું - "એ વિનોબા શું કરે છે?" યુવતી પોતાની બેઠક ઉપરથી ઉઠી મારી પાસે આવી ધમામથી બાજુમાં બેસી મારી સામે હાથ નચાવતાં કહેવા લાગી - "જો હો! એમ લાગે છે કે ભારતીય હોવા છતાં તમે 'બૂદ્ધ' આદોલન વિષે કંઈ જાણતા નથી!" મિચારી 'બૂદ્ધ' કહે તે પશુ કેવું? હિન્દી-મરાઠી શબ્દોને તોડી-મરાઠી અલ્પ જેવું ઉચ્ચરણ કરવું - એ નિરોધીઓનું જ કાર્ય છે. - અમે પશુ

કંઈ જાણી નથી. અંગ્રેજી ભાષાના શબ્દો અમે જે વિશ્વાસથી બોલીએ છીએ, તેની સામે તો ખુદ અંગ્રેજ પશુ હારી જાય

યુવતી મારી અચાનકતા પર દયા ખાતી કહેવા લાગી - "જુઓ, તમારું ભારત બહુ મરી જાય છે ને! મેં સ્વીકાર કર્યું કે વાસ્તવમાં ભારત તો ઘણું જ મરી જાય છે. યુવતીએ કહ્યું - "આ મરી જાય છે કેવો માટે માંધીને શિષ્ય વિનોબા જામે-જામ પચથી ચાલી રહે છે. જર્મન માંગી મરી જોને વહેવું છે. બરાબર ઇસુ ક્રીસ્ટની જેમ ક્રીષ્ણા વિનોબાજીમાં છે તેમના પર ઇસુનો આશિર્વાદ સદા રહેશે."

મારા નયનો નીચે નખ્યાં તે યુવતી નહિ, કિમ્બલ ધર્મ બોલી રહી હતો. 'ઇસુનો આશિર્વાદ વિનોબાજી ઉપર વરસતો રહેશે' - એ સાંભળી હૃદય આનંદથી નાચી ઉઠ્યું. મેં યુવતીને કહ્યું - "મારું કરવું ટીકરી, મેં તને ખાલી છેડી હું બૂદ્ધ-આદોલનનું કાર્ય કરું છું. એટલું જ નહિ પરંતુ વિનોબાજી સાથે મારો વ્યકિતમત પરિચય છે. વિનોબાજીનો મારા ઉપર ખુબ રનેહ છે સાચું કહું, રનેહ રાખવું એ તો તેનો સ્વભાવ જ છે"

હું વિનોબાજીને ઝાળખું છું, એ સાંભળી યુવતી ઉછળી પડી છલાંગ મારી સામેની બેઠક પર બેઠેલી એક ગ્રીટ સ્ત્રીની પાસે ગઈ અને ઉદ્ઘાસમય શબ્દોથી કહેવા લાગી - "મા, પેલી ભારતીય ગર્વેન વિનોબાજીને ઝાળખે છે તેમની સાથે કામ કરે છે ચાલો તેમની સાથે વાત કરો!" તે સ્ત્રી મારી પાસે આવી બેઠી પરિચય થયો જ્યેમનહાવનમાં તે સમાજ શાસ્ત્ર તથા ઇતિહાસની પ્રાધ્યાપિકા છે તેમની ટીકરી પરસાલ આતર-રાષ્ટ્રીય ગ્રીષ્મ સિનિરમાં મુદ્દ હતી ત્યાં કોઈ નોવેંજીય વક્તાવું 'વિનોબા' અને તેમનું જીવન-કાર્ય' આ વિષય ઉપર બાપજી થયું હતું બસ તે દિવસથી યુવતી લગભગ દરરોજ વિનોબાજીને વિષે વિચાર કરતી રહે છે. કહે છે, 'શિક્ષણ પુરું થતાં વિનોબાજી પાસે જઈશ!'"

પછી શું રહ્યું? પ્રશ્નો શરૂ થઈ ગયા. વિનોબાજીને કોઈ કિત્ર મારી પાસે હતો, તે મેં તેમને આપ્યો. વિશ્વેક મેલોકની નવી ચોપડી 'માધી-વિનોબાની નવી સમાજ ક્રાંતિ' મારી પાસે હતી, તે પશુ તેમને આપ્યું તે મહેને પોતાની જમી અને એક બોલ-પેન્સિલ મને બેટ આપી. ચાર કલાક સાથે મુસાફરી કરી અને જીવન બર માટે મિત્રો બની ગયા. સમાજ-

શાસ્ત્ર અને ઇતિહાસની બાબતમાં થયો થઈ તે ગર્વેન પાસેથી મને કાંઈ શીખવાનું મળ્યું. ઇન્ડિને-ન્ટમાં યુનીવર્સિટીઓનું કામ કેવી રીતે ચાલે છે અને પ્રાધ્યાપક-જીવન સંબંધ કેવું છે, વિગેરે બાબતો પર વાતચીત ચાલી પોતાને ઘેર આવવાની તે મા-બેટી એ મને ખુબ આમલક પુર્વક નિમંત્રણ આપ્યું જ્યારે એક-બીજાથી છુટા પડવાનો સમય આવ્યો ત્યારે લાગવા માડ્યું કે જુના મિત્રો વિષુદ્ધા પડે છે!

ડેનમાર્ક, નોર્વે તથા સ્વીડન થઈ જ્યારે હું ઇંગ્લેન્ડ પહોંચ્યો, ત્યારે તે જર્મન પ્રાધ્યાપિકાનો પત્ર લંડનમાં મારી પ્રતિક્ષા કરી રહી હતો. જે પેન્સિલ બેટ આપી હતી, તેને મારે 'રીફ્રેશ' પશુ પત્રની સાથે મોકલ્યાં હતા, અને તે બહેને લખ્યું હતું કે ભારત જતા પહેલા તેમણે ઘેર આવવું તેમણા મત્રોને સવોદય અને બૂદ્ધાન વિષે જાણવાની ઉત્કંઠા છે

હું પરદેશમાં ફરી રહી હતી પરંતુ કોઈ અભિપ્રાય લાગ્યા નહિ બસમાં, રેલ ગાડીમાં, વહાણ ઉપર કોઈને કોઈ એવું મળી આવતું કે જેમને માધી-વિનોબાની બાબતમાં ઉત્કંઠા હતી અને બૂદ્ધાનના વિષે જાણવાની તીવ્ર ઇચ્છા હતી

આજે પશુ જ્યારે જર્મની પાદ આવે છે, ત્યારે આમમાંથી મળેલી પેલી નાની છોકરીનો પ્રશ્ન કાતોમાં મુજબ છે - "શું તમે વિનોબાજીને ઝાળખો છો?" તે વ્યકિતમત પ્રશ્ન ન હતો પરંતુ યુરોપ ભારતને પુછવું હતું કે "શું આપ વિનોબાજીને ઝાળખો છો?" આ ક વરસથી માનમાં ફરી ને જે મામ-સ્વરાજ્યનો ઉપદેશ સંભળાવે છે, તેમની વાણીમાં યુગનો પોકાર સંભળાય છે, તેવું લાગે છે કે નહિ!

ભારત શું જવાબ આપશે?
-વિમલાબેન.

ચીનના બચનો સામનો, હિંદ કરશે

વ્યા પ્રધાન નહેરૂએ સામ્યવાદી ચીનના બચ સામે ૪૦ કરોડ ઢોંટીઓને એક યુદ્ધ બંધીદાન આપવા માટે તકવાર રહેવાની હાકલ કરી છે વધુમાં તેઓએ કહ્યું કે ચીનનું કૃત્ય આપણી દેશની નીતિને પડકારે છે પરંતુ ઢોંટ તે પડકાર ઝીલી લેવાને શકિતમાન છે.

અમુક ઢોંટી નેતાઓ અને સમીતી ઓ જે પ્રદેશો પેઇપીમિના કબજા નીચે છે તે લઈ લેવા માટે લશ્કર મોકલવાની અને પશ્ચિમની સાથે જોડાવાની ડરાવે છે તેમની ટીકા કરતા નહેરૂએ કહ્યું "તેઓ ડગ્લા માયાં આવું બોલે છે આપણે તો ગાંધીજીનું શિક્ષણ જે બચતા સમયે મમજ રિયર અને પમ ગરમ રાખવાનું કહે છે તેવું જ અનુસરણ કરવું જોઈએ"

તાળીઓના ઝડપમાં વચ્ચે તેઓએ કહ્યું કે "જો લડાઇ આવશે, તો કેવળ લશ્કર જ નહિ લડે બલકે સ્ત્રીઓ, બાળકો અને આપણે દરેક જાણી સાથે લડીશું."

નહેરૂએ કહ્યું કે પરદેશી લશ્કરની મદદ માટે મામણી કરવી એ દેશને ઇતિહાસ બુદ્ધ્યા કહેવાય. ઢોંટની હદ મા ચીની લશ્કર ઉપર મોલતા તેમણે કહ્યું કે "આપણી જમિ ઉપર પરદેશી લશ્કર આપણે સહીશું નહિ, પશુ તેનો અર્થ એ નથી થતો કે ત્યાં લશ્કર મોકલી લડાઇ શરૂ કરવી"

એકતા રચાવી, અનાજની તગી દૂર કરી, ઝડપથી એ.બી.મિક પાનીશ ત્યારે જ આપણે ચીનનો સામનો કરી શકીશું; લશ્કર મોકલવાથી એ થવાનું નથી એમ નહેરૂએ ઉલ્લેખ કર્યો.

વો. બો. ૫૩૬૦ - - - - - ટેલીફોન ૩૩-૫૬૨૦
ટેલીગ્રાફ એડ્રેસ: "ભગતકો"
ભગત બ્રધર્સ (મો) લી.
૧૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ,
એ દા ની સ બ ગં.
હોલસેલ અને રીટર્નલ મર્ચન્ટ અને ઇમ્પોર્ટર્સ
ખામ કરીને લગભરે ત્યાં ઇન્ડિયન અને ઇંગ્લીશ માસ્ટરી,
માથામાં નાંખવાના બત બતના ફેસી તેલો
સ્ટેનલેસ સ્ટીલ, પીત્તાબના અને એલ્યુમીનમના
વાસણો-ઠાચ અને પ્લાસ્ટીકની બંધીઓ-
કેરમીકાઈ અને સ્ટ્રાઇકર તથા બીજા
અનેક ફેરી ચીને કીકાચત
બાવથી મળશે.

સર પુરૂષોત્તમદાસ ઠાકોરદાસની

સમાચાર સંગ્રહ

જીવન ઝંઝર

(નવા અંકથી ચાલુ)

મુજબ નમરીયા વેપારી બદલીને માટે તે સમય સુવર્ણયુગ હતો. ૧૮૧૧ ના અમેરીકન અતરવિગ્રહે અમેરીકન સ્ટેપલ આપતી અટકાવી દીધો. ગણુત્રી પ્રમાણે તે સમયે મુખ્યને ૮૨ મિલિયન પાઉન્ડનો ચોક્કસો નફો થયો હતો.

દક્ષિણ અમેરીકાના બધાં બંદરો બંધ થતા, યુજરાત મહારાષ્ટ્ર, વરાહ અને નામપુરના રૂના વેપારીઓએ ઉદ્વેગવડ ખાતર કબજે કરવાની તબવીબ કરી. વૈજ્ઞાની બજાે રેલમહેલ યઈ રહી દરેક ચીજ વસ્તુના બાબો વધતા મથા, મજુરીના દર પણ વધ્યા અને રૂપીયાની કિંમત ઉતરોતર ઘટતી જરી એવો બમ પણ ઉભો થયો સર પુરૂષોત્તમદાસ બધા મજુરો મનના અને રપષ્ટ દષ્ટિઓંદુ ધરાવનાર હોય આ બાબકથી દોરવાઈ ભય કે અભય ભય તેમ નહોતું

એમજે પુત્ર સાવચેત અને ચોક્કસ નિર્ણય કમી પછી તેલીબીઆના વેપારનું ખાણુ બંધ કરી દીધુ, અને કપાસ પરતવેજ પોતાનું લક્ષ કિન્દત કર્યું આ નિર્ણય બાબત તેમને કદી પરતાવેા થયો નથી તીમ ઇન્છા યકિત અને તીક્ષ્ણ દષ્ટિઓંદુથી ન્યારે તેમજે સી ક્ષતિએ કુર કરવાનો નિર્ણય કયો લારે તેમને ચાલી રહેની કટલી ગેરરીત ઓનું પણ બાન થયુ મુખ્યથી થતી ડીલીવરી ન્યારે ડીધમા સુકાઈ જતી ત્યારે પણ અગ્રમ અને સુરતમા કપાસ ના દમલ પુકાઈ રહેલા તેમજે નેમા. સર પુરૂષોત્તમદાસે આની તપાસ કરી અને પ્રમાણિકપણે એ ક્ષતિ કુર કરી એમણી પ્રમાણિકતાને લઈ ત્રણ માસમાજ બધો માલ વેચાપ અયો પુરૂષોત્તમદાસની કાંતી આમ ઉતરોતર વધતી મઈ તે વખતે સામુન મિલ ગરવવાળા બધા મુસલો ઇ ડી સામુન, વસનજી જિમ્બજીની પેટી ઠોડી પુરૂષોત્તમ દાસની પેટી સાથે વેપાઈ કરવા લાગ્યા આવી રીતે બધા વેપારીઓ પુરૂષોત્તમ દાસની પેટી સાથે વેપાર કરવા લાગ્યા

આ અનુપમ વાણીજ્ય સુદ્ધિને વિકાસ બીજા સ્ત્રેતમા પણ થવાને હતો સમાજ સેવાની શક્તિ તેમના હૃદયમા હમેશાં ન્યશ્ત રહેતી હતી ઇ સ ૧૮૬૭મા ઓરીસામા કુકાળ પડ્યો અને તે પછી ઇ સ ૧૯૦૦ માં મધ્ય અને દક્ષિણ દીંદના સારાએ વિરતારને આનરી લેતા કુકાળ પડ્યો તે અરસામા તેઓ ડોસેન્મા બજુતા હતા ત્યાં કાજો ઉધરાની તેમજે લીસ્ટ તપ્પાર મ્યું.

ઇ સ ૧૯૧૧માં મુજબ હાલાકાના ક્રેટલાઈ ભામમાં પણ કુકાળ પડ્યો

આ અરસામા તેઓ સર શ્રીરોજ્યાઈ મહેતાના સંપર્કમા આવ્યા. અને તેમની દોરવણીથી બત્રીસ વર્ષની ઉંમરે તેઓ બહેર જીવનના પગથીઆ ચલવા માટે પત્રરજુ માડ્યા સર પુરૂષોત્તમ દાસ આ રીતે કુકાળ રાહત ફંડના સેક્રેટરી અને ખાળનચી ધમા. તેઓ આ બાબતમા પ્રુત મહેનત કરી હતી. તેમની આ સેવા અવર્ણનીય છે.

કુકાળ પડિતોને અનાજ અને ધાસની વહેચણીના કામ સાથે કુકાળ રાહત સમીતી પોતાનો કાજો એકઠા કરવાનું કાર્ય પણ કરતી હતી. આ અરસામાજ શહેનશાહ પાંચમા ન્યોર્ન અને મહારાષ્ટ્રી મેરીનો દરખાવ પુર જલકામાં દિલ્હીમા બરવામા આવ્યો. કુકાળના કુ ખયા કાગેતી પ્રજાને દિલ્હી દરખાવનો આ ઠાઠ બધુ રચે નહી એ સ્વાભાવિક હતું

આ કુકાળના સમયમાં ૧૭૭૪૯ વેતનોની હેરફેરી થઈ, અને ૪૫ કરોડ પાઉન્ડનો ભોજ તેમા ચોક્કસાયો હતો. કપડા તથા ઓઢવા માટે કામળાઓ તેમજ ખીજી જરીયાતની ચીજો પણ આ કુકાળની વધુ અસર વાળા વિભાગ મા પૂરી પાડવામાં આવી હતી. જેકુત ના પ્રાંચુ સમા દોરોને બચાવવા માટે ધાસની હેરફેરીને સમીતીએ વધુ અગત્ય આપી હતી

પુરૂષોત્તમદાસના આ ફંડના ખાળનચી અને મંત્રી તરીકેના કામના બધાજ વખાણુ ધમા નીચેના યન્દોગા સમીતી એ કરાવ પહાર કયો, "કુકાળ રાહત સમીતીને તોષ લેના અલ્પત હર્ષ" ચાપ છે કે પુરૂષોત્તમદાસે પોતાના સ્વાધર્નના લોગે અને પોતાની તમામ યકિત અર્પા શાંતિથી, ધારજથી, ખ તથી અને યુસદ્દોમરીથી, પ્રુત મતોપકારક રીતે માનાઈ મત્રી અને ખાળનચી તરીકેની પોતાની ફરજ લમભમ એક વર્ષના માળા સુધી અવિરત પરિશ્રમ લઈ ખળવી છે ને માટે સમીતી તેમને હાર્દીક આભાર માને છે."

એમની હરર સરકારે ૧૯૧૬મા કરી તેમને C I L નું માન મળ્યું. (અધૂરું)

સુકકાપીંમ, ઇતકમ ટેકસ રીટ-સં, લાઇસેન્સાઇ, રેવન્યુ કમીસરન્સ અને ઇનસપેક્ટરન્સ માટે મળો.

આર. વીકુલ
૧૨ બાઈલી આર્કેડ, ૩૮ માઈટ રીટ, ડોરનર ડાખોતમ અને માઈટ રીટ, બેહાનીજીપમ, રોન ૩૨-૧૧૫૪.

—લમભમ ૨૦૦ કરોડ ઉપર રૂપીયા તેલની શોષ માટે ત્રીજી પંચ વર્ષીય યોજનામા સરકારે મંજુર કરી છે ખીજી પંચ વર્ષીય યોજના માટે સરકારે ૩૦ કરોડ રૂપીયા મંજુર કર્યા હતાં.

—મુખઈ રાજ્યના નાણા મંત્રી ડો જીવરાજ મહેતાના હરતે ચોરબંદરમા યર્મલ સ્ટેશનનું ઉદ્દાપાટન થયુ છે. તેની ૫૦૦૦ કીલો વોટના ત્રણ સેક્ટની એટલે કે કુલ ૧૫,૦૦૦ કી. વો ની કુલ વિદ્યુત યકિત છે. ડા ૨૨૬ લાખને ખર્ચે તપ્પાર યએલી આ સ્ટેશન ખીજી પંચ વર્ષીય યોજનાના કાર્યક્રમના ભાગરૂપ છે

—મંદરો, રસ્તા અને બાલ કામ ખાતાના નાયબ પ્રધાન શ્રી પ્રેમજી બચવાનજીએ તેમના કચ્છ જીલ્લાના પ્રવાસ દરમ્યાન કચ્છના વાગડ વિસ્તાર ના સૈયી મોટો જળબંધ સુવર્ધના આગન (વેરટ વીઅર)નો વિલારોપણ વિધિ કર્યો હતો. ડા સોળ લાખના ખર્ચે બધાઈ રહેલ આ બંધનું કામ કાજ ચાલુ છે.

—મરજુ પાછળ પ્રેતભોજન ન કરવુ જોઇએ એવો સુધારકોનો મત છે. હવે હોઈમા રાજસ્થાનની સરકારે પ્રાંચુ યોજન ધારો પાસ કરીને યુવુ પાછળ નાત જમાડવા પર પ્રતિબંધ યુકયો છે. આ ધારામાં પ્રેતભોજન જમનાર અને જમાડનાર બંને યુનેમાર મજુાય છે અને કાપદાના બંમ માટે એક વરસની સજાની જોખવાઈ ધારામાં કરવામા આવી છે મરનારના સમાં અને કમકાંડ કરનાર બાહુજને નિધમ માંથી મુકિત આપવામા આવી છે

—રાષ્ટ્રપિતા માધીજીની બરમતું બારત ની નદીઓમા અને સામર માટે વિસર્જન થયું હોય રાષ્ટ્રપિતાના એ શ્રાદ્ધને માધી મેજા બરવામા આવે છે સુરત જીલ્લામાં એ મેજા બીમ વોર મામે બરવાનું નકકી થયું છે એ કાપની જ્વાળાદારી યુવાન કામકર ઉડુબાઈ કોન્દાકટરે જપાડી છે. એ અંગે ડા ૫૦૦૦નો ખર્ચ અંદાજવા મા આવ્યો છે તે પ્રજા પાસેથી મેજવી લેવામાં આવશે.

—કીધામલ પ્રદેશના નવા બંધાયેલ શહેર ખીલાસપુર ખાતે વિવાલ વમરની

જેલ બાંધવાનો નવો પ્રયોગ થનાર છે આ યોજનાનો મુખ્ય હેતુ અધુક ખાલ વર્ષના યુન્દેમારોને ત્યા લાવી વસાવવાનો અને તેમના જીવનને નવે જ માજે વાળી ઉપયોગી શહેરીજન બનાવવાનો છે. શરૂઆતમા આ જેલ ખાતે ૩૦ થી ૪૦ વર્ષની ઉમરના ડેદીઓને લાવવામા આવશે જ્યા તેઓ ને મકાન બાંધકામના કાર્યે લખાડવા મા આવશે અને સામાન્ય મજુરોની જેમ તેઓને રોજી આપવામા આવશે.

પ્રાચીન આર્વા ચીન સ્ત્રી

* પહેલાના વખતમાં દેહ દાંકવામા શોભા હતી આજના જમાનામાં દેહ ઉધાડો રાખવામા શોભા છે!
* પહેલા સ્ત્રી પતિના પમલે ચાલતી હતી આને પતિ ઓના પમલે ચાલે છે.
* પહેલાની સ્ત્રી સેવાકર્મ શ્રેષ્ઠ માનતી હતી આત્યારની સ્ત્રી મેવા ધમને શ્રેષ્ઠ માને છે

* પ્રાચીન સ્ત્રીઓમાં લજ્જા એ શૂંધુ હતું હાલની સ્ત્રીઓમા હકક એ શૂંધુ છે
* પહેલા લાખા વાળ એ સ્ત્રીનું સાંભાગ્ય હતું આને ટુંકા (ખોખડ) વાળ સાંભાગ્ય મજુાય છે.

* પ્રાચીન સ્ત્રીઓ મોન દારા જીત મેળવતી આને ચ્યો કરી, લડીને જીત મેળવે છે.

* પ્રાચીન સ્ત્રીઓ રહોના કહેણુ પ્રમાણે ચાલતી અર્વાચીન સ્ત્રીઓ ફેશન પ્રમાણે ચાલે છે

* બાળ ઉછેર એ સ્ત્રીઓ પહેલા ઓરવ સમજતી આજની સ્ત્રીઓ બાળ ઉછેરને વેઠ સમજે છે.

* શુદ્ધ કાર્યને પોતાનો ધર્મ સમજે તે પ્રાચીન નાર, તેકર રાખી ઠાઠ રાખે તે જાણવી આધુનિક નાર.

* શુદ્ધ કાર્યના બદાને, મેળવતી હસરત, પ્રાચીન સ્ત્રી; સમવાદના બદાને મેળવતી રોગો, હાલની સ્ત્રી

—નરેન્દ્ર ડી. પટેલ નાઇરેશી.

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રો.) લીમીટેડ

ભલ ભલના નાયબન, રેપમી તેમજ સુતરાવ કાપડ, સ્ત્રીઓ બાળકો અને પુરૂષો માટે ભૂતમ ભલના વુલન જર્સી, પ્રલોવર, કારડીવનસ અને જર્મ્યાઓ માટે—સુટીંગ, બીજસ, બ્લેન્ડેડસ, ચોક્કસ; નેપાળીસ વિગેર.

ફૈક ભલના માલ માટે તપાસ કરવા બહામજી.
૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીક, બેહાનીસમગાં.

ફોન : ૮૩૫-૧૭૮૬ — બોક્સ ૧૫૪૬.

ગુલામી યુગનું આફ્રીકા

લેખક: શ્રીચુત પ્રાણશંકર ભેશી

આફ્રિકાના ગુલામી યુગ વિશે આઝીઝીસમી સદીના મધ્ય ભાગ સુધી બહુ જાણીતું સાહિત્ય પ્રગટ થયું હતું. આને તો વિપુલ સાહિત્ય પ્રગટ થયું છે. તેમાં કેટલાંક પુસ્તકોએ ગુલામી યુગનું કુબલું દર્શન કરાવ્યું છે. એપ્રેન ડોહન કૃત "ફ્રીધોમીટી, સ્લેવરી એન્ડ લેબર" કહે છે કે "આજની ગુલામીનું સર્વન ઇસ્ટિમીએટ થયું છે." તેને ટકાવી રાખનાર પણ ઇસ્ટિમીએટો હતા. તેમણે જ જાણી જાણીને નહોત્યારમાં જાતી બચાવવા ખાતર, તેમના પતિત આત્માને "રક્તના" ખાતર ગુલામી પ્રથાને સખળ બચાવ કર્યો હતો.

આફ્રિકાનો ગુલામી યુગ ઐટલે લામ લામટ ત્રણ સદીઓ સુધી ગોરી પ્રભુએ કાળી પ્રભુ ઉપર ગુનરેલા સીતમ અને અન્યાયની કશુ કયા, યુરોપે નવા નવા ખડે અને દેશોની કહેલી શોષ સાથે ગુલામી યુગ સંકળાયેલો છે. સુરોપના દેશોમાં પોટુગીઝ ગુલામી વેપારની પહેલ કરી હતી. ઇ. સ. ૧૪૪૧માં પોટુગીઝ નાવિક જોનકાબ્ર ગુલામી અને સોનાથી ભરેલું વહાણ ઈસપનમાં લઈ આવ્યો હતો. પછી તો પોટુગીઝ અને કાળા આફ્રિકા વચ્ચે ગુલામીનો, સોનાનો, શાહજુના પીઠાનો અને અખર તથા ગુદનો વેપાર ખૂબ ખીલ્યો. પછી તો પોટુગીઝો ગોલ્ડ કોસ્ટ સુધી પહોંચ્યા અને અલગઠ સોનું ખરીદવા લાગ્યા. ૧૬૨૨મી સદીની અખવચ સુધીમાં એક હજાર કાળા ગુલામી પોટુગીઝ પહોંચ્યા હતા! પછી તો હબ્સીઓને પણ વસાવવામાં આવ્યા. ઇતિહાસકારો લખે છે કે "ગુલામીનો વેપાર કરનારા પોટુગીઝોએ છેલ્લે છેલ્લે ૧૮૫૦માં પણ માવન ઓગોને પકડવા માટે દસ માખડા જામીનદોરત કર્યા હતા અને ૧૫૦૦ પુરુષોની કતલ કરી હતી.

ગુલામીની પ્રથાનું પરિણામ એ આવ્યું કે માણસો આફ્રિકાથી મયા, નાણું અમેરિકાથી આવ્યું, વાવેતર કરનારાઓ સમૃદ્ધ થયા પણ હેબરીઓનું આર્થિક, સંસ્કૃતિક અને સામાજિક નષોદ નીકળી ગયું.

આટલા-ટીક મહાસાગરનો ગુલામી વેપાર પ્રથમ તો અમેરિકાની શોધને અને વેસ્ટ ઇન્ડીઝમાં થયેલા શેરડીના વાવેતરના વિકાસને આજાગી છે. શેરડીના વાવેતરોએ કુનીયાને આડ તે આપી પણ એથી માનવતાનું ઘણું અકષ્યાય થયું છે ગુલામી જોડે જ કળાવેલી આ માનવિતા, ગિરમીટ પ્રથા, રમનીતિ વગેરે એનું જ સર્વન

છે સોલો મજુરી માટે અમેરિકામાં આફ્રિકાથી ગુલામો લાવવામાં આવ્યા. ગુલામીનો વેપાર કરનારા ધનપતિ યજ્ઞ મયા યરાખની બે પ્લાલીમાં ખરીદા યેલો ગુલામ એક એક હજાર રૂપિયા માં વેચાવા લાગ્યો! છે ૧૭૮૬ સુધી નાઇજીરીયામાં માત્ર પચાસ રૂપિયે ખરીદાયેલો ગુલામ અમેરિકામાં ૮૦૦ રૂપિયે વેચાતો!

સોળમી સદીમાં ગુલામોને દક્ષિણ અમેરિકા મોકલવાનું શરૂ થયું થોડાં વર્ષ પછી આ વેપાર વધ્યો. ઇ. સ. ૧૫૪૦માં ગુલામોને આકરો વાર્ષિક દસ હજાર સુધી પહોંચ્યો! ગુલામી વેપારમાં અપહવાનાર પહેલો પ્રસિદ્ધ અંગ્રેજ જોન ડોકોન્સ હતો તેની દરિયાઈ યાંત્રીયાગીરી માનવતાની દ્રષ્ટિ એ અક્ષમ્પ હોવા છતાં ઇસ્ટિમીએટના આદા હેઠળ તે તેને ઠાકતો ગુલામી વેપારમાં ઘણા અખર ઉમરાવોને અને પ્રુદ મહારાષ્ટ્રી ઇલીઝાબેથને આકરપનાર આ પ્રગ્વ પછી તો "છાસ" નામે વહાણમાં નીકળ્યો. કેપ વર્ડેમાં તેણે દેશીઓનું અપહરણ કર્યું. ૨૨૨૨ છૂટ કરી અને આમ લખાડી. છેવટે દક્ષિણ અમેરિકા પહોંચીને તેણે સ્પેનના લોકોને પોતાને ભાવે ગુલામો વેચ્યા! અંગ્રેજો માટે વેપારનું નવું ક્ષેત્ર શરૂ કરવા બદલ ડોકોન્સનું ઇંગ્લંડમાં બહુ માન કરવામાં આવ્યું! એ પછી કોમવેલે ગુલામી વેપારનું મથક સ્થાપવા માટે જંગોકા કબળે કહ્યું. ઇંગ્લેન્ડે આંગ્રેજો અને તમાકુનો પોતાનો વેપાર ખીલવવા માટે ૧૬૬૦માં ગુલામી વેપાર વધાર્યો. ૧૬૮૦ થી ૧૬૮૬ સુધીમાં દર વર્ષે પાંચ પાંચ હજાર ગુલામો વેચાયા હતા! ૧૭૧૨માં તો બિટને યુરોપટની સધી કરીને ગુલામી વેપારનો ઇતરો મેળવ્યો.

ગુલામી વેપાર બેડવા ૧૭૫૦માં

એક ઇંપની ઉભી થઈ અને પહેલાં નવ વર્ષમાં ૧૬૦,૯૫૦ હબ્સી ગુલામોને શેરડીના વાવેતરમાં મોકલ્યા એક એક દસકા પછી ૧૪૬ વહાણોમાં ૩૬૦૦૦ ગુલામો મયા. ખીલ એક દસકા પછી ૧૯૦ જહાજોમાં ૪૭૦૦૦ ગુલામો મોકલાયા! ૧૬૮૦થી ૧૭૮૬ સુધીના ૧૦૬ વર્ષમાં વીસ લાખ ગુલામો ખ્રીટીય અરધાનોમાં મયા! ગુલામીના વેપારે ઇંગ્લેન્ડને સમૃદ્ધ કર્યું.

જુએ ગુલામી વેપારની નિર્દયતાનું ચિત્ર રજુ કરતા ખ્રીટીય પાલોમેન્ટે ગુલામીનો સીતમ તપાસવા અને એ વિશ્લેષી રીપોર્ટ કરવા એક સમિતિ નીમી. એ સમિતિએ અમાનવતાનું કુબહુ રવાત આવ્યું તે આ રહ્યું:

"હબ્સીઓને પમથી માયા સુધી સાથે સાથે સાકળ વડે બોસીને યાજ વામા આવતા. પરિણામે તેમને છુવ વેણુ દરી યતાં. દર સવારે તેમને તપાસતા ત્યારે કેટલાક યુદ્ધા જોવામાં આવતા! આ યુદ્ધા કાઠી નાખીને ચાલનાથી પીઠાતા આજીના ગુલામોને કરી સાકળો વડે બાંધી દેવાતા!"

એ સમયની એક ભારે ચમકાવનારી વિગત આ રહી: "ગુલામોનું એક વહાણ ૪૪૨ ગુલામો લઈને ગીનીથી જંગોકા મથેલું. તે વધારે પડતું ઘીચ હોવાથી ૬૦ ગુલામોનું તેમાં ચલુ મયુ હતું. વહાણમાં પ્રવરતું પાણી નહોતું એટલે કપ્તાને ખીલ ૯૬ ગુલા મોને દરિયામાં ફેંચીને ઠીકા હતા! એ પછી વધારાના ૨૬ ગુલામો કુખી મયા હતા અને ૧૦ ગુલામોને નિરા- સાથી સમુદ્રજળમાં પડતું યુક્યું હતું! આમ છતાં આ વહાણ ન્યારે જંગોકા પહોંચ્યું ત્યારે પાણીમાં જથ્થો ખુટ્યો નહોતો!"

આવું બધું બે સદી સુધી આશુ. ખ્રીટીય, ફ્રેન્ચ, પોટુગીઝ, સ્પેનિય,

એટલુપન વગેરે આત્રાળ્યો ગુલામોનું રક્તથી રંગાયેલાં છે, અદારમી સદી માં જ ગુલામી પ્રથાની સામેનું અઠિલન વેચવાન બન્યું. પણ ખીલ એક વહુ સદી વીની ત્યારે જ ગુલામી પ્રથા ખરેખરી રદ થઈ.

ગુલામીપ્રથા રદ કરાવવામાં અબ્બા- કામ ઈંગ્લેન્ડ અને બિલ્બરફોર્સ જેવા મહાપુરુષોએ તેમ જ વિવિધ ઇસ્ટિમીએટ પ્રચારકોએ મથુનાપાત શોળા આપ્યો છે. માનવતાના આ મહાકાર્યમાં આ- ક્રીકાના ઈટિઓનો પણ કાઇક શિરસો છે, જેની નહિ જેવી જ નોંધ લેવાઈ છે. વાર્શો ડા મામતને ઈટોનો જળ- મામ' ,ખતાવનાર ઈટી હતો. પુષ' આફ્રિકામાં ખ્રીટીય વેપારીઓને આર્થિક મદદ કરીને પમખર કરનાર પણ ઈટીઓ જ હતા ખુદ વિન્ટન ચર્ચિલે આ સત્વ રવીકાઈ છે યુલ્લ લોકો કેવા મોતી પહેરે છે તેનું નિરી ક્ષણુ કરવા પોટુગીઝ સરકાર વતી દક્ષિણ આફ્રિકાની ધરતી પર એક ઈટી મોકલ્યો મયો હતો! એ જ રીતે ગુલામીની મુક્તિ કાળે વહાણોને તઇપાર અને સાધન સર્વજ કરવામાં અખખારના ઈટીઓનો શોળા નાનો મુનો નહોતો.

રેશીની શોષમા શીર્ષરસ્ટન નીકળ્યો એ પ્રથમે ઈટીઓએ પોઠો તઇપાર કરી આપી હતી વજ્જ ગુલામીની મુક્તિ પછી ઉભા થતા આર્થિક પ્રબો ને ઉલ્લવાનો કાર્યમાં પણ ઈટીઓએ ખોટનને ઠીક ઠીક મદદ કરી હતી. ઈટીઓએ પોતે પોતાના ગુલામોને છુટા કર્યા એટલું જ નહિ પણ તેમને પોપણુનાં સાધનો યે આપ્યાં.

(અધુરું.)

નહિયાદ તાલુકામાં કરાનો વરસાદ

નૃડિપાદ તાલુકાના વિશાળ વિસ્તારો પર કરાનું ભયંકર તોફાન તાટથી પડતા તમાકુ, એરંડાને બાજરીના પાકને બાપક વુકસાન થયુ છે. ખેતરો માં સેંકડો પક્ષીઓ અને મોરોનો નાશ થયો હોવાનું જણવા મળે છે. એમ જણાવાય છે કે કેટલાંક કરાનું વળન તો લમલમ દસ રતલનું હતું અને વડોળ દરમીયાન ધોધમાર વરસી પડ્યાં હતાં. નહિયાદ તાલુકાના માહો- સેલ તથા જલી-કા નામના બે મોનો માં લમલમ બે હજાર તથા ત્રણ સો એકરના વિસ્તારમાં વાવેલા તમાકુના પાકને વુકસાન થયું છે આ વુકસાન શ. વીસ લાખનું હોવાનો અંદાજ નીકળ્યો છે.

હાટજ નામના એક મામ તો હ કરતા વધુ મકાનોને કરાથી વુકસાન થયું છે, ઉપરના મામડાંઓ નજીકના મોનો પર લમલમ બાર ઈચ નેટલાં કરાના ચર જમી પડ્યા હતા.

માથે બાંધવાની રીળન અને વેણુઓ

મખમલ, સાટીન, ટાફેટા સીકેન્ડી, ઈબન અનેક રંગ, ડીકાઇન અને સાઇકોમાં મળશે, જાન મ'ઉપ અને મોટવ સમુચારવા માટે જરૂરયાત ઈબનના મળી શકશે.

બચ્માં માટે મખમલ, અને રેસમ તથા ફેકટની ટોપીઓ ઈફાચત ભાવે બનાવી આવવામાં આવશે.

અંગોડે બાંધવા મખમલ, રેસમ, ઠાટન વિગેરેનાં કુલોની રંગ રંગની વેણુઓ અને અનેક પ્રકારના બ્રોચર્સ મળશે.

રેબલ પર ચુકવા માટે પલાસટીકના યુ'દર કુલો મળશે.

કેકાણું : માખરો હેટ્સ (મો.) લી.

લેડીઝ એન્ડ ચીલ્ડ્રન્સ હેડ મેન્-યુરેકઅરર,

ફોન : ૮૩૫-૭૯૯૧ પહેલે માળે, બોક્સ પરપ૭.

ખારકર મેન્સન્સ — ૩૩ વેસ્ક સ્ટ્રીટ, — બેહાનીસખર્ગ.

લગ્ન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

સુરતી જમણના અને સ્પેસીયલ ડીએ.

શ્રી કેપીટનની અમદ રેખરેખ નીચે ધુનીવનના અને શેરસીયાના કોષ પછુ જાગમા તમારે કુદરે આવી રસોઈ કરવાનો અમે અન્નાઈટ વધ્યું.

કેપીટન્સ બાલ્કની હોટેલ

(ધી કોનૅર મીઠાઈ હાઉસ)

શ્રી અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના પુજાપર - ઢરબન.
ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ ટેલીગ્રામ: KAPITAN.

તાજું ઉમદા ફરૂટ

આડુ, લસણ બબર લાવ, નારીયેળ નં. ૧ શી. ૧-૦, બેંગ (નંગ ૧૦૦) શી. ૬૦-૦.

દુકાન ઢાર માટે બાંધવાના ન્યુક્ષેપર બબર ભાવ, પાપક નંબર ૧ શી. ૧૦, નંબર ૨ શી. ૮ ૧૦૦.

મુચી અને ચેવલી પાન બબર ભાવ, પોસ્ટલ બુક. નાસ્તો મોલ શી ૧૦-૬ લાખી અને સ્કેવર બારબીટ શી ૧૧-૩ ડબન શેરસીયા, ન્યાસાવેન્ડ અને બિલ્લખન કોગોના જોરડો ઉપર પુરડ ધ્યાન આપી કોઈ પણ વસ્તુ પરમીટ 'હાની મોલવ્યું

All prices subject to Market fluctuations

A. KADER & Co., (PTY) LTD.
WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. Box 251. DURBAN.

ધીરૂભાઈ પી. નાયક

લુકકીપર, સુસાઈરી, વીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

હીરૂસાન અમર દુનીયાના કોઈ પણ જાગની હવાઈ ફરિયાઈ અમર જમીન માટે કુસાઈરી કરવા થેર થોડા અમારી મારફતે લુકકેન કરો

૦ ની, આજ, ચોરી, ફલ્લર, અહરમાઈ, પીટબ્લાસ, વિગેરેના વીમા અને હવરાની આપીએ જીએ

ઈન્ડમટેકસ, પરસાનલ ટેકસ, હિઆલના થોપડા હબાવવા રેવન્યુ ડીપાર્ટમેન્ટ સર્ટીફિકેટ કે વેપારના લાયસેન્સો પાસપોર્ટ તેમજ હબાવેસનને લમલી નાલતોમા કોઈ પણ ફી લીધા વિના અમે મફત સલાહ આપીએ જીએ.

નેસનલ મ્યુચ્યુઅલ હાઈફ એસોસીએશન ઓફ એસ્ટ્રીબીયા અને શોઈંગાવર ઈન્સ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધ

Phone : 33-9033. 26 Barkly Arcade,
Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુદ, ડાઈનિંગરૂમ સુદ, લોડીંગરૂમ, ડ્રેસીંગ એર, સાઈક લોડ એડીસ ટેકે, લુક કેસ, ટેબલ, તાલન કીફાયત ભાવે ખરીદી શકશો. જાને પધારી લાભ લેવા શુકશો નહિ.

—જોકસ, ટેબલ અને કીચન હરેસર—

જે હમારી રેખરેખ નીચે તઈવાર થાય જ તેનો રોહ હમેસા હઈવાર રહે જ આજ રોહ્યા ભાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને તેપાર આજલ નધારો

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2626.

શુભ પ્રસંગો માટે લેટ!

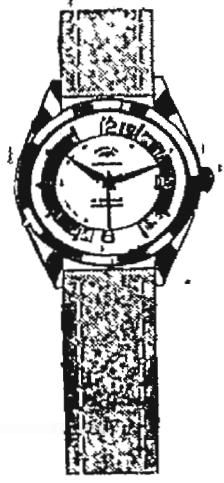
'શ્રીઓ અને 'પુરૂષો' માટે

ઘડીયાળ!

૧૭, ૨૧ અને ૨૫ જ્યુલનાં આટોમેટીક કલેન્ડર.

- રોમર
- રોમરી
- લેકો
- રસર

વિગેરે દરેક જાતનાં ઘડીયાળ.

ઉપરાંત પુરૂષોનાં શર્ટ સુટ, પાયજમા વિ. તેમજ બાળકોનાં કપડાં.

હોલસેલ ભાવે મળશે

જોકસ ૫૬૮૮, ફોન : ૮૩૫-૨૬૦૧.

વલ્લભભાઈ બી. પટેલની કું. ૪૪, મારકેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

હમણાજ આવેલ શીપમેન્ટ

ફરેક જાતની અગરખતીઓ જેવી કે "ત્રણ રોજ" જેટલે જોઈ પન્ડીઆ; અસોહાદરખાર, સુમધી રાણી, ચામેલી, લતા મંજેસકર, વાસંતી, કમ્બુ દરખાર વિગેરે. અમારા પ્રાઈસલિસ્ટ માટે લખો (અમે ફક્ત હીંદની બનાવટનીજ અગરખતીઓ રાખીએ છીએ.)

લીલું આડુ ૧૦ પેની રતલ
લીલી હળણ શી. ૧-૩
આખા હળણ શી. ૧-૩
મોટી કળી વાણુ લસણ ૧/૩ રતલ

માલ બરોખર પેક કરી મળવીશું.
જોહાર સાથે ઘસા મોકલવા વિનવતી છે.

અમે નીચેની વસ્તુઓ હાઈરેક્ટ હાઈપોઈ કરીએ છીએ. માલ સાથે અને કીફાયત ભાવે મળશે. અમારા પ્રાઈસ લીસ્ટ માટે લખો :

શીશા ચણા, ખદામ, એલચી, પોવા, મમરા, સેન્ડ સોપારી, કાચી સોપારી, શોલી સોપારી, જાળ, આબલી, કાચો, હીંમ, મસુર, દરેક જાતની ઢાળો, ચણાનો આટો, અડલનો આટો, પાણીવાળા નાળાએર, વરીવારી, છંદ, લખીં, મેધી, રાખ, અજમે, સુવા, હીમેજ, ધાણા, ધાણા ઢાળ, આખા મરચાં, નારીયેળનો છુલો, રાજખરો, ખસખસ, હળણ, વિગેરે.

K. HARIBHAI & SONS (PTY) LTD.

Direct Importers : Wholesale & Retail Merchants
81 Victoria Street, — P.O. Box 2156 — Durban.
Telegraphic Add "BHAISONS"